

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 119, ЧИСЛО 40, П'ЯТНИЦЯ, 5 ЖОВТНЯ 2012 РОКУ

1893

Vol. 119, No. 40, FRIDAY, OCTOBER 5, 2012

\$1.00

Оновлено собор св. Софії в Римі

Левко Хмельковський

РИМ, Італія. – У ці дні в Римі завершується оновлення собору Української Греко-Католицької Церкви св. Софії, яке почало у вересні 2011 року. Очолив реставрацію о. д-р Богдан Прах, який в Україні був ректором Львівської духовної семінарії.

13-15 жовтня в соборі відбудеться Всенародна проща з нагоди благословення відновленого храму. Мені пощастило побувати в соборі 18 вересня, коли його реставрація наближалася до завершення. На банях вже були встановлені п'ять нових хрестів, виготовлених у Черкасах, оновлено дах, внутрішнє опорядження, зокрема коштовні мозаїки.

Петро Фірман з Товариства „Свята Софія“ і секретар Товариства Марія Говгера охоче показали усе оновлення храму, а диякон Андрій Салабай похвалився, що біля собору буде споруджено Паломницький центр з готелем і християнською книгарнею, службовими резиденціями.

У 1963 році Митрополит Йосиф Сліпий після повернення з 18-річної каторги вирішив створити у Римі духовний центр українського народу і почав збирати фонди на зведення храму. Не всі повірили тоді у можливість такого проекту, але знайшлося багато його прихильників. У червні 1967 року почалося будівництво.

Італійський архітектор Лючіо де Стефано за основу проекту узяв стиль Київської Софії. Мозаїчне оздоблення спроек-

тував Святослав Гординський, а виконали мозаїки в робітні Марка-Тулія Монтічелі. Скульптором став Уго Мацей. Особливе враження справляє його скульптура „Три ангели“ перед храмом. Автором іконостасу був відомий іконописець о. Ювеналій Мокрицький.

27 і 28 вересня 1969 року Кардинал Й. Сліпий у співслуженні 17 владик і в присутності Папи Павла VI освятив собор. Двічі храм відвідував Папа Іван Павло II. У 1998 році соборові було присвоєно статус базиліки як особливо важливої церкви. Цей статус надає Свяятий Отець. В Україні такий статус має у Львові римо-католицька Архикатедральна базиліка Успіння Пресвятої Діви Марії (XIV ст.). Собор св. Софії також визнаний Кардинальським храмом.

У крипті собору до 1992 року покоївся Патріарх Йосиф, тут поховані також Митрополит Йосиф Сембратович, Архiepіскоп Іван Бучко, Єпископи Степан Чміль, Іван Хома, провідниця Сестер-василіянок Клавдія Федаш, інші видатні особи.

13 жовтня свято в соборі св. Софії розпочнеться Архиерейською Вечірнею, яку очолить Патріарх Української Греко-Католицької Церкви Святослав (Шевчук). У своєму зверненні він закликав українських католиків узяти активну участь у Всенародній прощі до Риму. Апостольський візитатор Діонісій (Ляхович) пові-

(Закінчення на стор. 4)

З собору св. Софії ще не зняли останнє риштування. (Фото: Левко Хмельковський)

Андреас Грос: „Я стурбований політичною ситуацією в Україні“

20-21 вересня до Києва приїхала делегація спостерігачів від Парляментської асамблеї Ради Європи (ПАРЕ). Її очолює Андреас Грос – віцепрезидент ПАРЕ, провідник групи соціалістів у Раді Європи, співзасновник Інституту прямої демократії в Цюриху (1989), депутат швейцарського парламенту (від 1991 року), представник Швейцарії в Раді Європи (від 1995 року). Від Ради Європи він не раз брав участь у спостережанні за виборами в країнах пострадянського простору. Після зустрічі з багатьма українськими урядовцями, дипломатами, представниками різних партій, громадськими діячами і журналістами, делегація заклікала владу в Україні вжити усіх заходів для запобігання вільних і прозорих виборів до Верховної Ради, плюралізму у засобах масової інформації та відмови від зловживання адміністративним ресурсом.

Зокрема в інтерв'ю для київської газети „Тиждень.ua“ (27 вересня) Андреас Грос сказав: „Я стурбований політичною ситуацією в Україні. Найбільше вражає те, що сьогодні українське суспільство не має реальної політичної альтернативи. Більшість громадян почувуються безпорадними, усвідомлюючи той факт, що політика цілковито залежить від грошей. Люди, які брали участь у Помаранчевій революції, сьогодні надзвичайно пригнічені й зневірені у своєму майбутньому, ніхто не хоче якимось

чином змінити ситуацію. Вільно мислячі громадяни переважно емігрують за кордон, і мало хто з них хоче повертатися назад. Тільки відкрите і плюралістичне суспільство може привабити їх. Натомість, воно закрите і контрольоване великими грошима та олігархами. Я спостерігаю за виборами у вас з 1997 року і з цього часу відвідав Україну понад 30 разів. І тільки тепер розвіяв більшість ілюзій. Складається враження, що українські партії борються виключно за вузько егоїстичне бажання здо-

бути владу, а не за суспільні інтереси. Немає якогось конструктивного діалогу. Політичні сили не чують одна одну. Уряд ігнорує опозицію, а опозиція – уряд. Усе в чорно-білих тонах, а політика не може бути тільки такою“.

Особливо негативно А. Грос оцінив ситуацію в українських засобах масової інформації. Він вважає її катастрофічною. „Найбільше вражають численні факти купівлі новин у пресі, особливо на телебаченні, – підкреслив він. – Усі великі приватні канали, за винятком ТВі (який стрімко втрачає свою аудиторію через обмеження доступу до нього глядачів), належать олігархам, що визначають рівень демократії в медіа. У вас немає жодного плюралізму в теле- і радіопросторі. Це підриває основи професійної журналістики і є, власне, її кінець. Водночас судова гілка цілковито підконтрольна владі. Зважаючи на все це, ви можете думати, що вам потрібна нова демократична революція. Але, щоб зробити це,

необхідно почекати років 25, щоб відбулася зміна поколінь, адже ви не можете робити революцію кожні 10 років“.

Щодо відповідності передвиборного процесу в Україні демократичним стандартам Ради Європи А. Грос сказав: „Формування і склад виборчих комісій в Україні, на мою думку, – це повний фарс. Насамперед через їхню тотальну односторонність. Головна умова функціонування виборчих комісій на всіх рівнях – від дільничних до центральної – відбір людей, що мають виконувати функції рефері, а не гравців. А у вашій ситуації надто багато гравців, які виступають за одну команду. В Україні більшість громадян втратила довіру до виборчого процесу, позаяк не створено умов для проведення цілком прозорого і вільного волевиявлення, вкрай обмежене коло джерел об'єктивної й достовірної інформації. Люди почувуються без-

(Закінчення на стор. 5)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Якщо політика легко образити...

КИЇВ. — Кардинал Любомир Гузар висловився проти прийняття законів, які обмежують громадянські права. Крім того, він вважає – якщо політика легко образити, йому слід знайти собі інше заняття. Про це 1 жовтня повідомила пресслужба ініціативної групи „Першого грудня“. Коментуючи закон про наклей, Л. Гузар процитував слова Президента США Барака Обами: „Коли ти Президент або кандидуєш у президенти, то якщо тебе легко образити – тоді тобі треба обирати іншу професію“. На його думку, нардепам не слід шукати кримінального покарання за наклейки, „бо це їх компрометує та позбавляє доброї нагоди політично скористати“. Він звернувся до народних депутатів з закликом пам'ятати, що „найкращий спосіб зберегти добре ім'я для кожного урядника та політика – говорити правду, поводитися чесно і працювати заради інтересів людей. Це є єдиним шляхом, на якому не буде закидів і яким мають іти справжні політики. Закликаю не ховатися за подібні закони від людського осуду, бо не це є способом зберегти добре ім'я. Добре ім'я залежить від доброї поведінки та сильної волі працювати в інтересах громади та країни“, – підсумував Л. Гузар. Ініціативна група „Першого грудня“ створена в 20-ту річницю референдуму за незалежність. Об'єднання створено у відповідь на звернення українських православних та католицької церков. До ініціативної групи „Першого грудня“ долучилися відомі українські інтелектуали і громадські діячі. („Українформ“)

■ В. Балага: О. Тягнибок заслуговує допомоги

КИЇВ. — Провідник партії „Єдиний центр“, міністер з питань надзвичайних ситуацій Віктор Балага 2 жовтня підтвердив ведення переговорів з провідником Всеукраїнського об'єднання „Свобода“ Олегом Тягнибоком. „Симпатії інтелігенції і патріотично налаштованого населення України стоять на стороні „Свободи“. Тому не говорити з людиною, яка тяжко працює, щоб пройти у парламент і впливати на становлення демократії у суспільстві – було б з мого боку непродумано“, – розповів В. Балага. У разі своєї перемоги на виборах до парламенту у мажоритарному окрузі В. Балага сподівається „працювати з всіма політичними силами і депутатами, які думатимуть про Україну і її майбутнє“. „Я майбутнє України бачу тільки в єдиній європейській сім'ї“, – наголосив В. Балага. Міністер на час виборчої кампанії узяв відпустку. Він очікує на звільнення з своєї посади за кілька тижнів. (Радіо „Свобода“)

■ За „бабусю з котом“ можуть покарати

КИЇВ. — Авторіві нашумілої реклами з бабусею і котом Максимові Голосному загрожує до п'яти років позбавлення волі за розтрату майна. М. Голосний повідомив, що знаходиться в розшуку за звинуваченням у справі про розтрату 4,500 грн. Стаття, за якою його звинувачують, передбачає до п'яти років позбавлення волі. Автор реклами зазначив, що ця кримінальна справа була порушена ще в листопаді 2011 року „за фактом вчинення“. Але тоді М. Голосний, який займав пост голови сільради Єлизаветівки, не фігурував як підозрюваний. Проте вже через місяць після скандалу з рекламами і висунення М. Голосного кандидатом у депутати слідчий перекаваліфікував справу і висунув йому звинувачення в розтраті майна. „Сумою збитків нібито заявлені 4,500 грн. Це автомобіль, який зберігався на моїй земельній ділянці, тому що немає гаража. Заявлено талони на 500 літрів бензину А-95, новтбук і телефон. Адвокат сказав, що якимось чином ціни не збігаються. Не можуть всі ці речі коштувати 4,500 грн“, – повідомив автор білборду. Новтбук, мобільний телефон і талони, за словами М. Голосного, зберігалися в службовому кабінеті. Проте чи є ці речі там тепер, він не знає, тому що після його звільнення з посади голови сільради в кабінеті проводили обшук, туди проникали невідомі особи, а прокуратура відмовляється розглядати його заяву і проводити відповідні слідчі дії щодо цих фактів. („Українська правда“)

Спостерігачі критикують хід виборчої кампанії

КИЇВ. – В Україні підготовка до парламентських виборів відбувається на тлі широкомасштабного підкупу виборців, використання адміністративного ресурсу та процедурних порушень. Про це ідеться у проміжному звіті спостерігачів від Канади, оприлюдненому 2 жовтня.

Як повідомила керівник місії Анна Шептур, зафіксовано понад 30 випадків порушень прав людини: „15 вересня у Києві троє активістів громадського руху „Відсіч“ були затримані міліцією за розповсюдження листівок проти провладного кандидата Максима Луцького. Активістів звинуватили у перешкоджанні діяльності правоохоронців, без пояснень, що саме мається на увазі. Наше занепокоєння викликає використання міліції проти активістів та учасників виборчого процесу. Це – порушення прав людини“. Канадські спостерігачі також висловили сумнів у чесності процесу відбору членів виборчих комісій.

Водночас про перешкоди представлення у виборчих комісіях опозиційних партій та незалежних кандидатів у депутати по мажоритарних округах повідомили того ж дня, 2 жовтня, спостерігачі від Національного демократичного інституту США.

І американська, і канадська місії спостерігачів також повідомили про широке використання владними кандидатами адміністративного ресурсу та непрямого підкупу виборців; ця проблема спостерігається в усіх областях України.

Звіт, представлений канадськими спостерігачами, – результат більш як місячного моніторингу, який здійснювався в усіх регіонах України. Наразі місія Канади нараховує 65 осіб, а за два тижні до дня виборів в Україну прибуде ще понад 300 спостерігачів, – це найбільш численна місія спостерігачів за виборами з Канади з усіх попередніх. (Радіо „Свобода“)

Львів знову був „книжковою столицею України“

Марта Осадца

ЛЬВІВ. – Починаючи днем 12 вересня, у місті діяв 19-ий Форум видавців. Президент Громадського об'єднання „Форум видавців“ Олександр Коваль подякувала всім організаціям, установам і меценатам, які підтримали цей, уже традиційний, масовий захід.

Міський голова Львова Андрій Садовий зазначив, що бути книжковою столицею України – велика честь і відповідальність, а депутат Львівської обласної ради Андрій Холявка назвав форум „подією, яка переключає увагу України та світу на Львів“.

Директор Інституту книжки у Кракові, Польща, Гжегож Гауден відзначив, що цього року вдалося зреалізувати давній задум, і в рамках форуму у Львові відбудеться Фестиваль Бруно Шульца

Форум видавців є однією з найважливіших подій в Україні. Він і також одеський кінофестиваль – дві найважливіші культурологічні події, які відбуваються за межами Києва.

На урочистій церемонії відкриття „Форуму видавців“ оголошено переможців конкурсу „Найкраща книга Форуму-2012“. Цього року гран-прі присуджений не був. Першою у списку найкращих видань названо книгу „Мальована кераміка Косова і Пістиня XIX – початку XX ст.“, упорядники Галина Івашків і Тарас Лозинський.

До першої п'ятірки також увійшли книги: „Анатоль Петрицький. Театральні стріи та декорації“, „Борис Косарев. Харківський модернізм“, „Добрилово Євангеліє 1164 року“, „Львів. Комп-

Емблема форуму

лексний атлас“.

Окрім того, відзнаки за внесок у розвиток українського книговидання та промоцію української книги отримали письменник Василь Габор і Наталя Гузеева, авторка книжок для дітей „Капітошка“ та „Петрик П'ятчкін“, а також книжкові видавництва „Темпора“, „Ярослав вал“, „Смолюскіп“, „Махаон-Україна“.

Загалом на участь у конкурсі було подано 407 заяв, на засідання журі надійшло 378 книжок від 84 видавництв.

На цьогорічному „Форумі видавців“ відбулося дуже багато різноманітних заходів. 12 вересня у рамках 19-го „Форуму видавців“ в Домініканському соборі відбулося відкриття сьомого Літературного фестивалю. Це один з найбільших літературних фестивалів Європи, що об'єднує понад 200 прозаїків, поетів, митців, перекладачів з 25 країн світу. Загалом під час фестивалю відбулося понад 100 акцій різного формату.

На відкритті звучала проза – три публічні есеї про Б. Шульца, Григорія Сковороду та про подорожі, які прочитали Адам Загаєвський та Юрій Іздрик.

Відбулася перша презентація українсько-фінського словника та української Біблії з ілюстраціями Сальвадора Далі. Книжка вийшла накладом 500 примірників у видавництві „Ключ сімейного дозвілля“.

На Форумі був представлений новий переклад творів Б. Шульца українською мовою.

Найпопулярніша акція в межах фестивалю та унікальний синтетичний проект, що поєднує літературу й музику – музичний „line-up“ забезпечили гурт „Перкалаба“, „ГІЧ-Оркестра“, „Grozovska Band“, а в літературній частині взяли участь понад 30 поетів з України, Польщі, Сербії, Латвії, Австрії, Норвегії, Південно-Африканської Республіки, Канади, США, Австралії, Хорватії та Росії.

Археологічні дослідження за британські гроші

Світлана Орел

НЕБЕЛІВКА, Кіровоградська область. – Степи центральної України дивують унікальними археологічними знахідками. У ці літні дні тривають розкопки неподалік села Небелівки, де знайдено залишки великої довгастої споруди площею понад 1,200 квадратних метрів. У цьому місці вчені виявили найдавніше трипільське поселення, мешканці якого обжили степи за 4,000 років до нашої ери.

Пошукові роботи ведуть учасники міжнародного дослідницького проекту „Поселення-гігант“, яким керують старший науковий співробітник Інституту археології Національної Академії Наук Михайло Відейко та представник департаменту археології Даргемського університету Джон Чепмен.

Цей проект, розрахований на три роки, отримав грант від британського уряду. Усі знайде-

Археологічний пошук на місці прадавнього поселення в Кіровоградській області. (Фото: Ольга Степанова)

ні предмети залишаться в Україні, а фотовиставки побувають в країнах Європи. Плянується також створити фільм про розкопки в Небелівці, видати книгу, виконати реконструкцію унікальної споруди та встановити камінь з відповідним написом.

КОМЕНТАР

Сумні одеські враження

Олександр Гаврош

Останнім часом Одеса впевнено перетягнула на себе чорні лаври столиці українофобії. Не Крим і не Донбас, де частка українців найменша в Україні, а місто, яке любить поширювати міти про себе. Одним з них є міт про нібито особливий інтернаціональний характер міста, в якому мешкають люди понад сотні різних національностей (з котрих більшість має по кілька представників, як от – три ескімоси, один евенк, сім калмиків, шість шведів, п'ять хорватів і тому подібне. Типова ситуація для будь-якого мільйонного міста світу).

Але в одеські міти вже ніхто не вірить. Особливо після приходу до влади Віктора Януковича. Саме в Одесі місцева влада повела брудну війну проти всього українського. Одним з перших дій новопризначеного керівника області Едуарда Матвійчука (на превелику нашу ганьбу – уроженець Закарпаття) була відмова навіть від часткового фінансування єдиної україномовної газети регіону „Чорноморські новини“. І це в області, де українців більшість! Прикрилися економією грошей, але при цьому фінансування газет російськомовних навіть збільшили.

Новообраний голова міста Олексій Костусев, який ще донедавна ходив на вибори під гаслом „Бог і Росія“, перевів усі україномовні школи Одеси в режим двомовних. Мовляв, аби не ущемляти права „рускоязичних“. Хоч україномовні і російськомовні школи знаходилися поруч і батьки спокійно могли обирати мову навчання без ніяких незручностей. (В Одесі – 623 тис. українців і 291 тис. росіян).

Однак, головним завданням „регіональної“ влади було знищити шкільну освіту українською мовою. Щоправда, попри весь тиск влади та антиукраїнську істерію, більшість батьків все одно записали дітей до україномовних класів. (До речі, в російськомовних школах таких класів не відкрили. От вам і хвалена одеська „толерантність“. А насправді – печерний російський шовінізм).

Навіть цього вересня – після двох років неймовірних старань місцевої влади – 52 відс. першо-

клясників Одеси пішли в українські класи. Тобто, вся демагогія керівників міста про „насильницьку українізацію“ спростовується самими одеситами. Але влада, користаючись з антиукраїнського закону „Про засади державної мовної політики“, вже збиралася влаштувати „плебісцит“ на тему мови навчання. Все робиться для того, аби витіснити українську мову з Одеси.

Вся Одеса завішена білбордами Партії Регіонів: „Думай і говори на родном язике!“. Однак, це право одеська влада визнає тільки за „рускоязичними“. В мільйонній Одесі нема жодної класи з болгарською чи молдовською мовами навчання. (На 13 тис. болгар і 7,500 молдаван – жодної класи!). Ба більше – Болгарський культурний центр хочуть виселити з центру міста.

Кривдний для українства „мовний“ закон був потрібний „костусевим“ і „матвійчукам“ для знищення тих острівців українського духу, які ще залишилися. Книжкової виставки-ярмарку „Українська книжка на Одещині“, яка проводиться понад 10 років і була вкрай потрібна у зрусіфікованому регіоні, з наступного року вже не буде, а в директора Одеської Національної наукової бібліотеки Ольги Ботушанської, яка її проводила, одразу виникли серйозні „проблеми“.

Українські організації переслідуються, а їхніх чекає публічне паплюження і навіть фізичні розправи. Резонансною на всю Україну стала смерть студента Максима Чайки та спалення авта Сергія Гоцуляка. Як висловився чільний депутат Одеської міської ради Ігор Марков, який наполегливо бореться за „язик“: „Много в Одессе хохлов розвелось. Судоплатова на вас нету!“.

Окрім боротьби за „язик“ (а насправді – проти української мови) хвалитися одеській владі перед виборами нема чим. Тому й так потрібна була їй вся ця мовна істерія, аби перевести увагу простих виборців з соціального та економічного занепаду на протистояння – „язик“ проти „мови“.

Великою мірою це шовіністам вдалося. В Одесі ситуація розпалена до краю. Тому покидаєш це місто з лайкою у трамваях з великим полегшенням.

Одеса-Ужгород

У Полтаві прославляли карателя

Сергій Горлицвіт

ПОЛТАВА. – Недавно в місті вшановано, з участю керівників області, генерал-фельдмаршала Івана Паскевича з нагоди 230-річчя від дня його народження. Ідею цю проросійські організації міста виношували, починаючи з 2005 року, але тодішнє керівництво міста відмовлялося звеличувати постать фаворита царя Миколи I, який „уславився“ жорстоким придушенням повстання у Польщі та революції в Угорщині, кривавими розправами над учасниками антиімперських виступів на Кавказі і в Україні.

Роздмухували кадило на честь „безпідставно забутого“ фельдмаршала „Русская община України“ та всеукраїнське об'єднання „Русское содружество“. Їх підтримав запрошений на свято Дмитро Табачник.

Голова обласної адміністрації Олександр Удовиченко ухвалив розлогий плян заходів на відзначення ювілею царського сатрапа, прирівнявши його до національних героїв України. Міська рада вирішила назвати одну з нових вулиць на честь І. Паскевича і встановити меморіальну дошку на будинку Відділу державної реєстрації актів цивільного стану.

Усе це викликало спротив патріотично налаштованої української громадськості. Президія Академії наук Вищої школи України наголосила, що „передбачається відзначити на офіційному рівні ювілей царського фельдмаршала, який залит кров'ю Варшаву в 1831 році, здійснював каральну політику в Царстві Польському, а в 1847 році заарештував членів Кирило-Методієвського товариства В. Білозерського та П. Куліша“. Президія звернулася до О. Удовиченка з вимогою „скасувати одіозне розпорядження про вшанування царського сатрапа, яке є прямою образою для всіх українців, а також для польської громади області“.

Україні Полтави протестують проти вшанування Івана Паскевича. (Фото: svoboda.org.ua)

Та на всі доводи науковців, на протести політичних і громадських організацій, зокрема „Просвіти“, полтавська влада не зважила.

Але відзначення, яке відбулося 17 травня, не було безхмарним. Зранку активісти „Свобода“ пікетували відкриття меморіальної дошки, на яке організатори святкування вивели під дощ школярів. Пікетувальники розгорнули плякати з написами „Не бути царському кату й убивці Паскевичу у Полтаві!“, „Паскевич кров'ю сотень тисяч людей будував в Україні „руській мір“. Для України він герой?“. Вони скандували: „Ганьба запроданцям!“, „Геть московських окупантів!“.

Урочистості були просякнуті україноненавистним духом. Це стосується і виставки у галерії мистецтв, що воскресила часи Миколи I, і наукової конференції, і демонстрації створеного державною телерадіокомпанією документального фільму-панегірика...

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Народ проти статусів для російської

КИЇВ. — 53.8 відс. опитаних фондом „Демократичні ініціативи“ і Українським центром ім. Разумкова українців виступають проти надання російській мові офіційного статусу. Про це свідчать висліди опитування. Респондентів запитали, чи підтримують вони надання російській мові офіційного статусу. При цьому 38.4 відс. опитаних підтримують такий крок, 7.8 відс. – вагалися з відповіддю. Відповідаючи на запитання, чи підтримують українці імпічмент Президента, 47.3 відс. опитаних виступають проти нього. При цьому 34.1 відс. опитуваних виступають за імпічмент, 18.6 відс. – вагалися з відповіддю. Опитування проводилося з 10 по 15 серпня, було опитано 2,009 осіб старших 18 років по всій Україні. („Українська правда“)

■ Підручник з історії геноцидів

КИЇВ. — В Україні видали підручник історії геноцидів. Це перший такий посібник, в якому йдеться про масове винищення цивільного населення, вчинене у ХХ ст. Автор посібника – історик, доцент Львівського національного університету ім. Івана Франка Андрій Козицький. В історії геноцидів, написаній А. Козицьким, йдеться не лише про трагедію українського народу – Голодомор 1932-1933 років. Ця тема займає у книзі менше десятої частини обсягу в 600 сторінок. Решта посібника – історія геноциду вірмен в Османській імперії, Голокосту європейських євреїв, переслідування ромів у роки Другої світової війни. Водночас розповідається про менш віддалені в часі події – геноцид у Камбоджі, вчинений у середині 1970-их років „червоними хмарами“ та у Руанді, скоєний у середині 1990-их років. Основою до написання підручника став курс, який А. Козицький читає вже вісім років студентам історичного факультету Львівського національного університету. Для підручника викладач зібрав та виклав позицію всіх сторін, адже кожен геноцид має свого критика. Підручник рекомендований Міністерством освіти як посібник для студентів гуманітарних спеціальностей. Але грошей на його видання від міністерства не надійшло, стверджує автор. Підручник він написав у вільний час і видав за власні гроші. Робота над книгою тривала близько п'яти років, один з яких текст ретельно вивчала та перевіряла команда редакторів. Підручник історії геноцидів – „Геноцид та політика масового винищення цивільного населення у ХХ ст. (причини, особливості, наслідки)“ – можна придбати вже зараз у книгарнях України. (Радіо „Свобода“)

■ Україна швидко старіє

КИЇВ. — Україна відноситься до країн з високим рівнем старіння населення, повідомляє прес-служба Міністерства охорони здоров'я (МОЗ) України з нагоди Міжнародного дня людей похилого віку, який відзначається 1 жовтня. У МОЗ констатують, що кожен п'ятий з тих, кому за 60 років, живе самотньо і кожен десятий не може сам себе обслуговувати, тобто потребує повної соціальної і медичної підтримки, 5-6 відс. пенсіонерів – це люди, прикуті до ліжка. За статистикою, кожна людина похилого віку має чотири-п'ять хронічних захворювань, половина таких людей вимагають хоча б два рази на рік курсу реабілітаційних заходів силами поліклініки. За вислідами наукових досліджень Інституту геронтології Академії медичних наук України, однією з найважливіших характеристик здоров'я людей похилого віку є високий рівень захворюваності та зниження фізичних можливостей. Ведучими „старечими“ патологіями залишаються захворювання серцево-судинної системи, органів травлення, опорно-рухової системи, органів дихання, злоякісні новоутворення. Поряд з ними зростає частка таких хронічних захворювань, як хвороба Паркінсона, хвороба Альцгеймера, цукровий діабет, хвороби сечостатевої системи, зазначили в МОЗ. Раніше повідомлялося, що згідно з новою доповіддю ООН, у найближчі 10 років кількість літніх жителів планети перевищить 1 млрд. осіб. („Кореспондент“)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Втрати армії США в Афганістані

КАБУЛ, Афганістан. — 29 вересня в результаті чергової сутички між афганськими силами безпеки і військами міжнародної коаліції в провінції Вардак втрати американської армії в Афганістані досягли 2,000 осіб. В нападі загинуло двоє громадян США – військовослужбовець та співробітник однієї з фірм-підрядниць коаліції. Крім того, загинули троє афганських вояків. Як повідомляє сайт „Casualties.org”, в результаті подібних нападів тільки в 2012 році було вбито 52 військовослужбовців НАТО. Всього ж за час конфлікту, крім 2000 американців, було вбито понад 1,190 військовослужбовців інших країн коаліції. За даними ООН, з 2007 року, коли організація почала вести статистику, і до кінця серпня 2012 року були вбиті 13,431 цивільна особа. За іншими оцінками, загальне число жертв серед афганців за всі 11 років конфлікту перевищує 20 тис. осіб. Однак, як заявив заступник прес-секретаря Білого Дому Джошуа Ернес, втрати США в Афганістані не змусять Вашингтон відмовитися від плянів довести участь в акції до перемоги. („Кореспондент”)

■ Японський уряд зрезигнував

ТОКІО. — Прем'єр Японії Тсігіко Нода вранці 1 жовтня прийняв резигнацію членів кабінету міністрів, щоб зробити заплановані раніше зміни в складі уряду. Минулого тижня Т. Нода говорив, що ці перестановки ставлять своєю метою зміцнення кабінету міністрів для управління праці в парламенті перед виборами в нижню і верхню палату, які плянується провести протягом року. 30 вересня Т. Нода провів зустріч з генеральним секретарем Демократичної партії Адзума Косіісі. Вони обговорили можливі кандидатури для заміни міністра фінансів Дзюна Адзума і міністра з подолання наслідків ядерної кризи Госі Госоно, які призначені одними з керівників Демократичної партії. Т. Нода вже прийняв рішення зберегти на своїх посадах міністра закордонних справ Коїтіро Гемба, міністра оборони Сатосі Морімото і генерального секретаря кабінету міністрів Осаму Фудзімура. („День”)

■ Безробіття в ЕС – стабільно високе

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. — Рівень безробіття в країнах Євросоюзу упродовж попередніх місяців не змінився і залишається стабільно високим порівняно з аналогічним періодом минулого року. Про це заявив Джонатан Тод – речник Єврокомісара з питань зайнятості та соціального захисту в Брюсселі 1 жовтня. „Рівень безробіття залишався стабільним упродовж попередніх місяців. Але нинішні цифри є значно вищими, ніж рік тому. Те, що понад 25 млн. європейців нині не мають робочих місць, є повністю неприйнятним”, – заявив Дж. Тод. Як ідеться в оприлюднених 1 жовтня даних соціологічної служби ЕС (Евростат), у серпні рівень безробіття у 27 країнах-членах становив 10.5 відс., а у 17 країнах зони євро – 11.4 відс. Ці показники залишилися незмінними порівняно з липнем. Водночас порівняно з серпнем 2011 року кількість безробітних в ЕС зросла на 2,170 млн. осіб, констатує Евростат. Серед країн-членів найнижчі показники безробіття занотовані в Австрії (4.5 відс.), Люксембурзі (5.2 відс.), Голяндії (5.3 відс.) та Німеччині (5.5 відс.). Натомість найбільше безробітних в Іспанії (25.1 відс.) та Греції (24.4 відс.) („Укрінформ”)

■ Колишній слуга Папи зізнався

ВАТИКАН. — Колишній слуга Папи Бенедикта XVI зізнався перед судом, що копіював і передавав у пресу конфіденційну інформацію. Але він не визнає себе винним. Паоло Габріеле, котрого звинувачують у виліві делікатної інформації з Ватикану, визнав суть звинувачень на свою адресу. Поставши перед ватиканським трибуналом 2 жовтня, він зізнався, що копіював і передавав для преси конфіденційну інформацію. Про це повідомили допущені на процес спостерігачі. Підсудному закидають тяжку крадіжку, за що йому загрожує до чотирьох років позбавлення волі. („Німечька хвиля”)

Верховна Рада скасувала законопроект про „наклеп”

КИЇВ. – 2 жовтня на ранковому засіданні Верховної Ради її голова Володимир Литвин запропонував депутатам скасувати скандальний законопроект про кримінальну відповідальність „за посягання на честь і гідність людини”, який був схвалений у першому читанні 18 вересня і проти якого громадянське суспільство України висловилося гостро негативно як проти спроби „регіональної” влади унеможливити справедливую критику на свою адресу. Автором цього законопроекту був член Партії Регіонів Віталій Журавський. Протести набрали такого розмаху, що парламентська більшість злякалася і була змушена відступити.

Отже, постанову за скасування законопроекту про „наклепи” проголосували 349 депутатів: 174 „регіонали”, 56 членів фракції „Блок Юлії Тимошенко – „Батьківщина”, 45 депутатів від „Нашої України – Народної самооборони”, 23 комуністів, 20 членів фракції від Народної партії, 18 – з депутатської групи „Реформи заради майбутнього” і 13 позафракційних депутатів. Проти скасування законопроекту голосував тільки один депутат – член Партії Регіонів Василь Кисельов.

Після голосування голова Верховної Ради В. Литвин звернувся до депутатів з закликом більше не приймати подібних законопроектів. Тим часом то ж дня депутат Олена Бондаренко, одна з найактивніших „регіоналів” у Верховній Раді, сказала на зустрічі з журналістами, що Партія Регіонів не гарантує, що більше не повернеться до скасованого законопроекту, оскільки, мовляв, „проблема використання наклепу в журналістській практиці залишається”.

В Європі привітали відкликання законопроекту про криміналізацію наклепу в Україні. Голова Ради Європи Торнбйорн Ягланд у своїй заяві з цього приводу сказав: „Я вітаю, що законпроект, який криміналізує наклеп, Верховна Рада відкликала. Наклеп – це предмет законної стурбованості, але кримінальні санкції – це неправильна відповідь”.

Т. Ягланд зазначив, що Рада Європи заохочує українську владу до діалогу з засобами масової інформації, громадянським суспільством і всіма політичними силами, щоб дійти згоди щодо засобів, здатних запевнити належний захист від наклепу без обмеження свободи слова. („Українська правда”, „Кореспондент”, УНІАН)

Віктор Ющенко згідний зі „Свободою” Олега Тягнибока

ЧЕРКАСИ. – Екс-президент Віктор Ющенко не боїться ситуації, коли більшість голосів патріотичних сил відійде до партії „Свобода”.

Про це він заявив 27 вересня на пресконференції у Черкасах: „У мене нема ніякої тривоги з приводу проходження до парламенту партії „Свобода”. Хто обере „Свободу” – нехай не сумнівається. Це добрий вибір. Це молода й мало досвідчена команда патріотів. Але досвід – справа важлива”, – сказав третій Президент України.

„Пів сотні патріотів досить, аби контролювати ситуацію у Верховній Раді. Тоді б у нас

нізащо не пройшов би закон про мови, ухвалений регіоналами, литвинівцями, комуністами та перебіжчиками з БЮТ”, – додав В. Ющенко.

Також він зазначив, що його непокоїть боротьба „двох олігархічних кланів – Партії Регіонів і так званої Об'єднаної опозиції, бо як може бути в українській опозиції сила, що підписала московські газові угоди, що пропонувала широку коаліцію з Партією Регіонів? Нинішня олігархічна модель влади тагне нас на десяток років назад”. („Українська правда”, 27 вересня)

Оновлено собор...

(Закінчення зі стор. 1)

домив про сторінку реєстрації прочан в інтернеті <http://santa-sofia.org>. Кожен учасник прощі отримує сумку паломника з молитовником, пам'ятною хустинкою, програмою свята і запрошенням на обід 14 жовтня.

В неділю, 14 жовтня, в соборі знову триватиме Архиєрейська Служба Божа, Патріарх Святослав з кардиналами зустрінеться з прочанами, після чого у авлі Павла VI почнеться святковий концерт на честь Папи Венедикта XVI та отців Папського синоду. В концерті виступлять Академічна симфонічна оркестра „ІНСО-Львів” під керівництвом Народного артиста України Мирослава Скорика та Національна хорова капеля „Думка”.

15 жовтня після Служби Божої в соборі і Ака-

Мозаїчний портрет Митрополита Андрія Шептицького.

Петро Фірман і Марія Говгера біля скульптури „Три ангели”.

фісту перед мощами св. Йосафата в базиліці св. Петра розпочнеться друга частина наукової конференції „Півстоліття від скликання Другого Ватиканського Вселенського собору” (перша частина вже відбулася в Українському Католицькому Університеті у Львові), яку очолить Єпископ Борис Гудзяк, а провідними промовцями будуть о. д-р Іван Музичка і президент заснованого Патріархом Йосифом в 1970 році Товариства „Свята Софія” о. д-р Іван Дацько.

Другий Ватиканський собор тривав від 11 жовтня 1962 року до 1965 року, а Українську Греко-Католицьку Церкву представляв на соборі Митрополит Й. Сліпий, який саме повернувся з Сибіру.

Окремі заходи українського свята Ватикан включив в програму Року віри в Католицькій Церкві. Свято у Римі має стати свідченням перед світом повного відродження Української Греко-Католицької Церкви, забороненої і переслідуваної комуністичним режимом в СРСР.

У центрі уваги СКУ – вибори в Україні

ТОРОНТО. – Як уже повідомлялося (див. „Свободу“ з 20 липня, ч. 29) спостерігачів від Світового Конгресу Українців (СКУ) під час жовтневих виборів до Верховної Ради України очолюватиме колишній Посол Канади в Україні Дерек Фрейзер. З метою щонайвищої ефективності цієї важливої місії об'єднали свої зусилля Конгрес Українців Канади (КУК), Канадсько-Українська Фундація (КУФ) та Український Конгресовий Комітет Америки (УККА). Місія включає як тимчасових, так і довготривалих спостерігачів. Співголовами місії СКУ призначив президента КУК Павла Грода і президента УККА Тамару Галло-Олексій.

„Світовий Конгрес Українців має велику довіру до керівників і членів спостережної місії в Україні та гордиться, що головним спостерігачем від СКУ є Посол Дерек Фрейзер, – сказав президент СКУ Євген Чолій. – Також ми цілком певні, що такі досвідчені наші діячі, як Павло Грод і Тамара Галло-Олексій, успішно виконують в Україні загальногромадське доручення“.

„Ми не тільки самі задалегідь і ґрунтовно підготувалися до виборів в Україні, але й встановили міцні зв'язки з іншими місіями, посольствами та політичними партіями. – повідомив голова КУФ Богдан Онищук. – Я радий, що, приєднавшись до місії СКУ разом з нашими американськими колегами, ми зможемо підвищити ефективність нашої спільної праці в Україні“.

„Крім того, до місії СКУ приєдналися спостерігачі з багатьох країн світу, зокрема з Іспанії, Росії та Австралії. Оскільки кожна з наших організацій має великий досвід і авторитет у справі моніторингу за виборами в Україні, це дозволить здійснити спостережні

функції на найвищому рівні“, – розповів президент КУК Павло Грод.

„І справа тут не лише у високому професіоналізмі, – додала президент УККА Т. Галло-Олексій, – але, передусім, в об'єктивності наших спостерігачів. Усі вони підписали свої зобов'язання щодо відповідних правил поведінки, визначених за зразком тих, якими керуються спостерігачі від Організації з безпеки і співробітництва в Європі. Ми підкреслюємо, що наша місія не бере участі в українському політичному процесі, лише спостерігає і повідомляє, чи процес виборів відповідає законам України та міжнародним нормам. В кінцевому результаті ми хочемо переконатися, що воля українського народу почута і врахована“.

СКУ та його складові організації закликають українців з різних країн зареєструватися спостерігачами на парламентські вибори в Україні. Також потрібно фінансової підтримки для забезпечення ефективної діяльності місії. Відвідайте веб-сайт СКУ <http://www.ukrainianworldcongress.org>, щоб зробити пожертву чи зареєструватися для спостереження за виборами в Україні, або на будь-яких офіційних виборчих дільницях за межами України.

Вибори до Верховної Ради України, призначені на 28 жовтня цього року, можуть великою мірою змінити життя українського суспільства, якщо відбудуться без жодних порушень, сказано у зверненні СКУ. Але й для сьогоднішнього „регіонального“ режиму ці вибори є вирішальними, тому влада, намагаючись запевнити своє панування й після них, вдається до різних спроб тиску на виборців, зокрема на засоби масової інформації.

Світовий Конгрес Українців

Андреас Грос...

(Закінчення зі стор. 1)

порадними. І це ознака дегенерації політичного процесу в державі. Саме тому у вас так багато цинізму і відсутня якась альтернатива владі грошей у політиці. Остання може бути збалансована тільки владою громадянського суспільства, але сьогодні українці втрачають віру в себе та своє майбутнє. І це надзвичайно прикро“.

А. Грос також прокоментував ухвалений Верховною Радою у першому читанні законопроект про відновлення кримінальної відповідальності за наклеп: „Найгірше робити такі речі напередодні виборів. Законопроект українопоганно підготовлений. Його єдина і головна мета – залякати суспільство та унеможливити відкриті політичні дискусії в медіа. У такому делікатному питанні, як наклеп, потрібно максимально враховувати досвід демократичних країн і насамперед застосовувати стандарти Ради Європи, Європейського союзу та Організації Об'єднаних Націй. А законопроект якраз їх відкидає“.

Цікаве також і досить несподіване, як на українське сприймання, прозвучало з уст А. Гроса порівняння сьогоднішньої української ситуації з російською: „Україна за тенденціями демократичного розвитку сьогодні має гірший вигляд, ніж Росія. Передусім тому, що у вас немає великих демонстрацій. Починаючи з грудня минулого року в Росії протести стали індикатором пробудження громадянського суспільства, і зараз там можна спостерігати чимало позитивних тенденцій розвитку – у той час, як в Україні цього не відбувається. Так, у вашій країні вісім років тому була революція, але відтоді мільйони українських громадян розчарувалися і повернулися спиною до політики. Сьогодні я бачу чимало подібностей з ситуацією часів Президента Леоніда Кучми, зокрема в питанні утисків свободи слова. Після революції багато хто вважав, що свободу слова неможливо обмежити, та нині вона фактично зруйнована. В Україні спостерігається регрес у стані демократії, а в Росії все ж таки певний прогрес. На моє особисте переконання, Віктор Янукович сьогодні не так наслідує Володимира Путіна, як намагається побудувати власний клан –

„Сім'ю“ – і кланізувати всю українську політику. І це набагато гірше“.

Щодо змісту інтерв'ю міністра закордонних справ України Костянтина Грищенка для австрійського видання „Die Presse“, в якому він заявив, що український уряд не має наміру звільнити з ув'язнення Юлію Тимошенко заради підписання Угоди про асоціацію та зону вільної торгівлі з Європейським Союзом, А. Грос відзначив: „Як я розумію, ваш міністр закордонних справ готовий пожертвувати євроінтеграційними прагненнями більшості українських громадян заради особистих порохунків правлячого класу з колишньою прем'єркою. Вважаю, що інтерес 45 млн. людей набагато вищий за політичну помсту. Юлія Тимошенко могла бути покарана за свої помилки в політичний спосіб, зокрема через вибори, а не через криміналізацію неправильних урядових рішень. Якщо Угода про асоціацію з ЄС не буде підписана, то в найближчі п'ять років Україна суттєво програє в економічному та соціальному плані. Вашому суспільству доведеться заплатити високу ціну за таке рішення. То буде програш для кожного громадянина. Аби не допустити цього, український уряд повинен робити все можливе, щоб підписати цю угоду“.

Разом з тим А. Грос не приховував свого скептицизму щодо того, що за два роки президентства В. Януковича в Україні значно, до небезпечних меж, зріс вплив олігархів на економіку і політику країни: „У жодній іншій державі Європи немає таких впливових і могутніх олігархів, як в Україні. Це свідчить про надзвичайну живучість спадщини тоталітаризму і водночас про слабкість громадянського суспільства. У вас дуже мало політичних сил, які прагнуть об'єднання країни, і так багато партій, які розколюють суспільство. Зважаючи на травми тоталітаризму, зокрема штучно організований Сталіном Голодомор 1932-1933 років, який забрав мільйони життів, багато людей бояться політики. Водночас було допущено жахливі помилки на початку незалежності, які за умов слабкості верховенства права і поганого розуміння необхідності лібералізації ринку привели до утвердження олігархічної системи. Нам потрібне спільне розуміння того, чому це трапилося і що потрібно зробити, щоб змінити цю ситуацію“. (За „Українською правдою“)

АМЕРИКА І СВІТ

■ На європейських АЕС – „сотні проблем“

ВІДЕНЬ, Австрія. — За даними Європейського агентства ядерної безпеки, на атомних електростанціях (АЕС) європейських країн „виявлено сотні проблем“. Їх усунення обійдеться в 25 млрд. євро (32 млрд. дол.), стверджується в доповіді відомства, витяги з якої просочилися в пресу 3 жовтня, в переддень оприлюднення остаточного звіту за наслідками перевірок. Практично всі 143 європейські атомні електростанції сьогодні потребують модернізації та додаткових заходів безпеки, вважають експерти, які проводили перевірки. Повна версія доповіді буде опублікована найближчим часом. Екологи вже назвали висновки Європейського агентства з ядерної безпеки занадто м'якими. Дослідження було замовлене Єврокомісією після катастрофи на японській АЕС „Фукусіма“ навесні 2011 року. (Bi-Bi-Ci)

■ Чи археологи знайшли скелет Мони Лізи?

ФЛОРЕНЦІЯ, Італія. — Італійські вчені розкопали поховання у флорентійському монастирі. Їхня мета дослідити рештки жінки, яка, можливо, була моделлю Леонардо да Вінчі під час створення його найвідомішої картини. Археологи вважають: прототипом Джоконди могла бути Ліза Герардіні, дружина торговця шовком, що мешкав у Флоренції в XVI ст. За рештками черепа експерти відтворюють зовнішній вигляд жінки. І нарешті з'ясується, чи саме її зобразив Л. да Вінчі. Ця інформація може стати безцінною для історії мистецтва. Адже досі достеменно невідомо, хто зображений на картині „Мона Ліза“. Частина вчених стверджує, що це – взагалі не жінка, а молодий учень художника. Інші наполягають: Джоконда – портрет самого Л. да Вінчі у юності. („5-канал“)

■ У Грузії відбулися парламентські вибори

ТБІЛІСІ, Грузія. — У Грузії відбулися парламентські вибори, які розглядаються експертами як найважливіший іспит на довіру громадян до Президента Михайла Саакашвілі, відколи він прийшов до влади 2003 року. Провідник опозиції Бідзіна Іванішвілі, який є найбагатшою людиною Грузії, звинуватив чинного президента в недемократичних діях та неповазі до прав людини. М. Саакашвілі намагався зобразити ці вибори, як вибір між своїм прогресивним проєвропейським урядом і таким майбутнім країни, у якому домінуватиме Росія. Репутація грузинського уряду останніми тижнями була заплямована через скандал зі знуцанням та сексуальним насильством над в'язнями однієї з в'язниць Тбілісі. Після показу відеокліпів зі знуцаннями в Грузії почалася хвиля антиурядових протестів. Скандал спонукав опозицію звинуватити владу в насильстві та порушенні прав людини. „Система М. Саакашвілі повинна бути зруйнована! У цьому році переконались, і Захід також не закрие очі на це беззаконня, на це неймовірне насильство. Це вже міжнародний скандал“, – заявив провідник опозиційної коаліції Б. Іванішвілі 29 вересня в ході акції своїх прибічників. Президент М. Саакашвілі 2 жовтня визнав перемогу опозиції на парламентських виборах. „Очевидно, що [опозиційний блок] „Грузинська мрія“ отримав більшість“, – заявив він у телевиступі. Підрахунок голосів наразі не завершили, але блок мільярдера Бідзіни Іванішвілі „Грузинська мрія“ впевнено веде перед. (Bi-Bi-Ci)

■ Зупинили місію спостереження в Україні

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. — Місію спостерігачів Європарламенту Пета Кокса та Олександра Квасневського призупинено до парламентських виборів в Україні. Підстава для такого кроку – парламентська виборча кампанія, яка зараз відбувається в Україні. Про це 2 жовтня повідомив Президент Європарламенту Мартін Шульц, у Брюсселі після заслуховування проміжної доповіді П. Кокса та О. Квасневського. За словами М. Шульца, місію призупинено, аби уникнути використання двох європейських політиків під час виборчих перегонів. („Німецька хвиля“)

Відвернули спробу цензури

Сусіди України – Росія і Білорусь – впровадили урядову цензуру засобів масової інформації шляхом прийняття законів про судову відповідальність за „наклеп“, яким тамтешні диктатори вважають критику влади. В липні Президент Російської Федерації Володимир Путін підписав закон, за яким звинувачений у „наклепі“ може отримати грошову кару до 2 млн. рублів (близько 65 тис. дол.) або засудження до 320 годин виправних робіт.

Міжнародний комітет захисту журналістів 2 травня цього року зарахував Білорусь до 10 країн з найжорстокішою цензурою. В країні майже не залишилося незалежних засобів масової інформації, ряд журналістів ув'язнено, кількох вбито.

Ідея урядової цензури сподобалася Президентові України Вікторові Януковичеві і його прихильникам – „регіоналам“. Негайно, 19 липня, один з них – Віталій Журавський – зареєстрував у Верховній Раді законопроект про відповідальність за поширення неправдивих відомостей про особу, які шкодять її службовій репутації. Кара передбачалася суворішою, ніж в Росії, – крім грошового покарання можна було потрапити до в'язниці на вісім місяців.

18 вересня 244 депутати Верховної Ради проголосували за цей законопроект в першому читанні. Але мрія В. Януковича про захист від справедливої критики і висміювання його „професорських“ помилок не здійснилася – проти закону повстали Національна спілка журналістів, Рада Європи, Організація безпеки і співробітництва в Європі, „Репортери без кордонів“, уповноважена Верховної Ради з прав людини Валерія Лутковська, провідні засоби масової інформації.

„Регіонали“ збагнули, що перед виборами Верховної Ради проти них постануть усі журналісти і наказали В. Журавському відкликати законопроект. Він зробив це 26 вересня. 2 жовтня Верховна Рада скасувала законопроект В. Журавського, але він пообіцяв, що питання цензури знову буде порушене після виборів. В. Янукович, перебуваючи в Нью-Йорку, був змушений визнати, що внесення законопроекту до Верховної Ради було помилкою „регіонала“.

Цей випадок став певним досягненням української журналістики, яка спромоглася об'єднати зусилля на захист свободи слова.

Запровадження урядової цензури не стало винаходом сучасних диктаторів. Кримінальну відповідальність за критику влади було запроваджено в СРСР як засіб боротьби з опозицією.

У незалежній Україні захист особи від зневаги повернули на площину цивільної справи – з позовом до суду мають звертатися покривджені. Причому саме кожен з них має вирішувати, чи був він насправді ображений. Прикметно, що у 1990-их роках цим правом активно скористалися комуністи, які почали звертатися до судів з позовами проти демократичних журналістів. У залежних від уряду судах комуністи позови вигравали. На це в ті роки звернула увагу „Літературна Україна“.

Тепер урядовці В. Януковича вирішили скористатися досвідом правителів СРСР, Російської Федерації і Білорусі. З першою спробою їм не пощастило. Усе ж українська журналістика – місцева і закордонна – повинні зберігати пильність, тому що уряд „регіоналів“ здатний застосувати й інші засоби, щоб люди якомога менше знали про кримінальну диктатуру.

ІСТОРІЯ

Св. Софія в Римі скликає українців

З 13-15 жовтня цього року з нагоди благословення відновленого собору св. Софії в Римі відбудеться Всенародна проща, яку очолить Патріарх Української Греко-Католицької Церкви Святослав (Шевчук). Частина заходів відбудеться у Ватикані з участю Папи Бенедикта XVI.

Паломництво до Вічного міста є ініціативою Синоду єпископів УГКЦ та включене в календар Року віри, святкування якого розпочнеться в Католицькій Церкві 11 жовтня. В перший день прощі відбудеться Вечірня та благословення відновленого собору св. Софії, вранці наступного дня буде відслужено Архиерейську Літургію, яку очолить Патріарх Святослав, та запланований на вечір концерт української сакральної музики в авлі Павла VI на честь Папи Бенедикта XVI.

У Посланні до духовенства, монашества та мирян Української Греко-Католицької Церкви з нагоди Всенародної прощі до Риму Патріарх Святослав нагадав хвилюючу і незабутню історію спорудження собору, освяченого в неділю по Воздвиженні (28 вересня 1969 р.) Верховним Архиєпископом Митрополитом Кир Йосифом Сліпим, в сослуженні двох українських митрополитів, двох архиєпископів і 13 єпископів, себто всіх наших ієрархів, що очолюють нашу Церкву поза межами України.

„Мій великий попередник, світлої пам'яті Патріарх Йосиф (Сліпий), прибувши до Італії після 18 років тюрми й каторги і будучи свідком знищення храмів на рідній землі, вирішив на пожертви наших вірних звести і в столиці християнського світу, в древньому Римі, біля Українського католицького університету, храм Божої Премудрости, як видимий знак глибоко закоріненої християнської віри в нашому народі“, – говориться у посланні Патріарха Святослава. Також підкреслюється, що „хоч вже зібрано багато пожертв, цього все ще не досить, щоб привести св. Софії до належного стану, аби вона могла гідно представляти нашу Церкву в Італії і всьому світі. У зв'язку з цим проголошуємо Всенародну прощу до Риму 13-15 жовтня і закликаємо – подібно як це робив Патріарх Йосиф у 1969 році – увесь український Божий люд прибути з цієї священної нагоди на паломництво до Риму. Нехай з кожної нашої єпархії, кожного екзархату чи навіть парафії в Україні і в діаспорі прибуде хоч кілька вірян. Сподіваємося, що наші поселенці, передусім в Італії, які найбільше відвідують цей храм, активно візьмуть участь у цій прощі. Оскільки в той час в Римі відбуватиметься Папський Синод, ми запросимо на це свято велике число церковних і світських достойників, за прикладом Патріарха Йосифа 42 роки тому“.

Відразу після повернення зі сибірської каторги у лютому 1963 року Блаженніший Йосиф Сліпий

почав старання та збір коштів на побудову української прилюдної церкви в Римі. Італійський архітектор Лючіо ді Стефано розробив план будівництва храму на основі планів первісної будівлі Київської Софії – п'ятибанної тринавної церкви в українському нео-візантійському стилі. У червні 1967 року було розпочато будову, а 27-28 вересня 1969 року Блаженніший Йосиф та 17 Владик в присутності Папи Павла VI, який переніс сюди із базиліки св. Климента частину молей св. Климента Папи і поклав під головний престіл, довершили посвячення собору св. Софії і запрестольної мозаїки – спроектованої видатним українським митцем Святославом Гординським.

Патріарх Йосиф особисто склав план декоративного наповнення храму і сьогодні собор промовляє до нас історією нашої Церкви. У куполі зображений Ісус Христос Пантократор в оточенні архангелів та ангелів.

На вітражах у куполі зображено вісім Києво-Галицьких Митрополитів: Іларіона (?-1055), Климента Смолятича (1147-1155), Петра Акеревича (1242-1246), Григорія Цамблака (1414-1419), Ісидора (1433-1458), Михайла Рагозу (?-1599), Петра Могили (1633-1647) та Йосифа Венямина Рутського (1613-1637). На передній стіні праворуч від святилища зображено літописця „Повісти временних літ“, а ліворуч – князя Ярослава Мудрого. Навпроти них відповідно – Данило-паломник, що ставить лямпаду „від усієї Руської Землі“ на Божому Гробі в Єрусалимі та Володимир Мономах.

Чотири мармурових сходинки, які ведуть до храму, символізують чотири моральні чесноти: розсудливість, справедливість, витривалість і стриманість. Поруч зі собором св. Софії знаходиться будівля Українського Католицького Університету.

Під храмом є крипта, де до 1992 року перебувала труна з тілом Патріарха Йосифа. Також там поховані: Митрополит Йосиф Сембратович (1870-1882) (+1901; перенесений із цвинтаря Кампо Верано), Архиєпископ Іван Бучко (+1974), Мати Клявдія, Архимандриня Сестер-василянок, Єпископ Степан Чміль, СДБ (+1978), Єпископ Іван Хома (+2006).

Цей собор в часи переслідування Української Греко-Католицької Церкви мав титул прокатори св. Юрія у Львові та служив перед світовою спільнотою як духовний центр для українського народу. Він збирав українців з цілого світу, які приїжджали до Риму, щоб помолитися та отримати благословення наших Патріархів – Блаженнішого Йосифа та Блаженнішого Мирослава-Івана і засвідчити їм свою підтримку й живучість нашої Церкви на поселеннях.

Прес-служба Оргкомітету Всенародної прощі до Риму

Шановні дописувачі!

Просимо у своїх електронних листах до редакції подавати Ваші поштові адреси та числа телефонів.

Редакція

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата:

\$65.00 на рік, \$40.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$55.00 на рік, \$35.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДА“

Адміністрація	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3041 E-mail: admin@svoboda-news.com
Оголошення	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3040 Fax (973) 644-9510 E-mail adukr@optonline.net
Передплата	Марійка Пенджола	☎ (973) 292-9800 x 3042 E-mail subscription@svoboda-news.com

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

В Одесі хочуть поставити пам'ятник О. Суворову

Очолювана регіоналами міська влада (посадник Олексій Костусев) витрачає значні гроші платників податків на перейменування вулиць, закупівлю російських підручників для шкіл, влаштування свят на кшталт „Великое русское слово“. Не обділений її прихильністю російський полководець Олександр Суворов. На його честь один з районів Одеси названо Суворовським. Голова фракції у міській раді Партії Регіонів Геннадій Труханов ініціював збір підписів і грошей на встановлення пам'ятника О. Суворову.

Справа в тім, що пам'ятник О. Суворову в Одесі був. Ще у 1913 році відомий одеський скульптор Борис Едуардс виготовив його скульптуру для міста Римнік (Румунія), де вона простояла вісім місяців, а коли почалася Перша світова війна, пам'ятник демонтували й вивезли. Б. Едуардс вирішив повторно відкрити цей монумент в Ізмаїлі, однак його закладенню завадила окупація Бесарабії. Так і простояла скульптура в майстерні автора до середини 1930-их років, доки її не встановили посеред Одеси, а в 1945 році з перевезли в Ізмаїл і встановили на центральному проспекті ім. Суворова. Там вона стоїть і досі.

Г. Труханов домагається встанов-

Пам'ятник Олександрові Суворову в Ізмаїлі. (Фото: сайт Ізмаїла)

лення в Одесі копії ізмаїльського пам'ятника О. Суворову. Вона має з'явитися на перехресті проспекту Добровольського, Південної та Миколаївської доріг. Регіонали квапляться здійснити свій задум, бо не впевнені, що і надалі утримуватимуть владу у своїх руках.

Сергій Горлицвіт,
Одеса

Дружно стати на захист свободи слова в Україні

18 вересня Верховна Рада України схвалила у першому читанні, голосами 244 народних депутатів, законопроект про кримінальну відповідальність „за посягання на честь і гідність людини“. Громадянське суспільство України і весь демократичний світ сприйняли цей законопроект як наступну спробу режиму Президента Віктора Януковича позбавити своїх критиків свободи слова і створити в Україні атмосферу тотального залякування. Передусім новий закон буде спрямований проти журналістів. „Якщо ця норма з'явиться у Кримінальному кодексі, то щонайменше третину журналістів посадять у тюрму“, – сказав, коментуючи цей законопроект, заступник голови Верховної Ради Микола Томенко. Внизу подана реакція Українського Католицького Університету на цей законопроект.

Новий закон про криміналізацію „неправдивих відомостей“ перебуває в полі зору громадськості, зокрема університетських середовищ України.

„Свобода слова не є тільки справою журналістів: вона стосується пенсіонера, робітника, священика, митця, чиновника, продавця, юриста. Вона є справою кожного громадянина, який усвідомлює свою гідність і громадянську відповідальність, а також ризики негідного й безвідповідального розпорядження владою“, – сказав перший проректор Українського Католицького Університету у Львові Тарас Добко, коментуючи заяву керівництва університету з приводу законопроекту про запровадження кримінальної відповідальності за „наклеп“.

Т. Добко вважає наклеп злом, яке руйнує природний простір довіри між людьми і спонукає до поширення цинізму. Тому з ним треба боротися за допомогою прийнятих у цивілізованому світі важелів, а не вдаватися до радянської репресивної практики. „Слід підтримувати інноваційні університетські програми журналістики, сприяти діяльності комісії з журналістської етики, поширювати найкращі практи-

ки медійної діяльності, створити громадське телебачення, відмовитися від практики промивання мізків громадян нескінченними й убогими змістом телевидовищами, не позбавляти незалежних телекомпаній ліцензій на мовлення“, – наголосив він.

На думку першого проректора УКУ, справжня мета законопроекту, прийнятого провладною більшістю, не турбота про чесну журналістику і право кожної людини на правдиве висвітлення її дій в публічному просторі, а спроба накинути вуздечку на будь-яке критичне слово на свою адресу. Влада, яка боїться справедливої критики і вбачає у будь-якому критичному слові тільки підступи її політичних супротивників, тим самим висловлює недовіру своїм громадянам і суспільству. „Замість того, щоб творити умови для виникнення вільного громадянського суспільства і заохочення громадян до активної і свідомої участі в суспільному житті, влада вважає їх неспроможними самостійно відрізяти правду від неправди й керуватися власним розумом та переконаннями, щоб жити за правдою“, – сказав перший проректор УКУ Т. Добко.

До наших читачів

Треба було б звернутися: „До наших дорогих читачів“, тому що їх стає все менше, і кожен з них для нас справді дорогий та близький. На жаль, вже не тяжко передбачити, що поступове, але безперервне зменшення нашої читацької громади врешті-решт сумним чином вирішить долю „Свободи“. Та покищо ми живемо і навіть готуємося до знаменитого ювілею: 15 вересня наша газета вступила у свій 120-ий рік. Чи ж не підстава для урочистого загальногромадського – ба навіть загальноукраїнського урочистого відзначення, якщо згадати, що далеко не кожна нація може нині похвалитися таким давнім виданням?

Тож у зв'язку з цим ми знову хочемо відчувати взаємний зв'язок між „Свободою“ і її читачами, пропонуючи їм всього декілька, але важливих для нас запитань і розраховуючи на бодай найкоротші, але щирі і відверті відповіді:

1. Які теми у публікаціях „Свободи“ Вас зацікавлюють найбільше, а які – найменше?

2. Що, на Вашу думку, варте ширшого і ґрунтовнішого висвітлення?

3. Які нові рубрики чи тематичні розділи Ви порадили б додати?

4. Що б Ви нам порекомендували для кращого віддзеркалення життя наших місцевих громад?

5. Чи виглядає для Вас практично можливим залучення до кола наших передплатників українців з „четвертої хвилі“? Якщо так, що для цього, на Ваш погляд, ми мусили б зробити?

Редакція „Свободи“ – разом з побажаннями усього найкращого кожному з наших читачів.

Все збережене має приносити користь

„Свобода“ вже повідомила (21 вересня, ч. 38) про другу науково-практичну конференцію українсько-американських музейників, архіварів та бібліотекарів, що 14-16 вересня відбувалася у Стемфорді, Конектикат. Але до вже сказаного варто додати деякі історичні відомості, котрі безпосередньо стосуються цієї теми.

Український Музей-Бібліотека в Стемфорді є найстаршим науководослідним та музейницьким центром Північної Америки. У жовтні цього року тут святкуватимуть 75-ліття від заснування. Музей заснував у 1933 році Єпископ Константин Богачевський.

Взагалі треба підкреслити, що вагому роль у заснуванні українських культурно-освітніх центрів відіграли представники наших священничих родин. Добрий початок дав енергію на дальший розвиток цих центрів. Нині наша громада може похвалитися такими дбайливо збереженими цінностями, як бібліотека та архів Наукового Товариства ім. Шевченка у США, Музей-архів Української Вільної Академії Наук у Нью-Йорку, Архів-музей православного релігійного центру в Бавнд-Бруку, Нью-Джерзі, Музей-архів у Клівленді, Огайо, Національний музей і бібліотека в Онтаріо, Каліфорнія, Український Архів-музей у Дітроїті, Український Музей у Нью-Йорку. За кожною назвою стоїть інтелектуальне обличчя української громади окремого міста, яке природно вписується у широку картину інтелектуальної присутності нашої нації в американському просторі.

Інша річ, що це інтелектуальне багатство повинно мати живий вплив на людей, а не лежати мертвими стосами паперу. Тому запитання „Чи збережемо на майбутнє українську книжку в Америці, чи знайде книжка українського читача?“, яке вніс на обговорення конференції старший спеціаліст з

каталогізації та консультант з української проблематики Бібліотеки Конгресу США Юрій Добчанський, властиво, висловило всю суть справи, заради якої й була організована ця конференція.

У США є майже 40 українських інституцій, у структурі яких існують українські архіви, музеї, бібліотеки та художні галерії. Це надбання усієї української діаспори. Але щоб воно приносило практичну користь, належить знайти передовіші, ефективніші методи праці, зокрема – налагодити активні творчі контакти географічно віддалених українських культурних установ. Конференція у Стемфорді якраз і посприяла таким контактам, засвідчивши щире бажання музейників спільними силами відповідати на виклики часу „Без підтримки з боку України, проте з надією на свої кредитівки та інші благодійні фундації створюємо єдиний реєстр історичних пам'яток, оцифруємо цікаві архівні джерела, працюємо на розвиток української науки, як це робили наші попередники“, – ці слова віце-президента Українського Національного Музею в Чикаго Лідії Ткачук прозвучали як одне з узагальнень, висловлених на цій конференції.

Практичну сторону конференції було відведено на презентацію нових технологій, що включають каталогування, оцифрування документації та літератури.

Делегати розіхалися з найкращими враженнями і новою снагою для творчої і продуктивної праці. Наступної осені Український Національний Музей у Чикаго прийматиме делегатів третьої конференції музейників, архівістів та бібліотекарів.

Марія Климчак,
куратор Українського
Національного Музею,
Чикаго

НА ТЕМИ ДНЯ

Церква допомагає долати пияцтво

о. Ігор Швед

Загрозою для національної безпеки України стала проблема алкоголізму і наркоманії. Щоб ця заява не виглядала голосливою, наведу кілька статистичних даних, фактів та думок авторитетних людей.

За даними досліджень міжнародної компанії „Nielsen“, Україна стала абсолютним провідником у списку найшвидше зростаючих ринків за обсягами продажу алкогольної продукції. Отож, в Україні рівень споживання алкоголю є одним з найвищих у світі і становить близько 20 літрів абсолютного спирту на душу населення в рік (офіційна статистика повідомляє про 12-13 літрів). Відповідно до загальноприйнятих міжнародних норм, вимираючою вважається нація, яка вживає понад вісім літрів чистого спирту на душу населення на рік.

Щороку в Україні через алкоголізм помирає понад 40 тис. людей. Крім того, за словами колишнього міністра охорони здоров'я України проф. Миколи Поліщука, в Україні зараз фіксується 25-30 відс. випадків дитячої патології новонароджених, і дуже часто причиною цього є саме алкоголь, тобто вживання спиртного як матір'ю, так і батьком. Але цей факт зазвичай не розголошується.

В Україні сьогодні нараховується 700 тис. лише офіційно зареєстрованих алкоголіків. Алкоголь є причиною передчасної смерті майже 30 відс. українських чоловіків. Частково про це, в контексті питання про еміграцію українських жінок, також згадує ректор Українського Католицького Університету Владика Борис Гудзяк: „Мені здається, що кількісне збільшення жіночої міграції пов'язане з слабкістю чоловіка в Україні і в світі. Я думаю, що він перебуває сьогодні в кризі. Чоловіки вмирають молодими, на 10-15 років раніше, ніж жінки, не витримують сьогоdnішніх стресів, деградують в алкоголі, морально та фізично себе знищують“.

Тут доречно пригадати, що кількість населення України щороку зменшується жахливими темпами.

Станом на 1 січня цього року населення України становила 45.6 млн. осіб, що на 144.9 тис. осіб менше, ніж на початку 2011 року. Пораховані й ті, хто перебуває на праці за кордоном, а це близько 6 млн. осіб. За прогнозами Інституту демографії і соціальних досліджень Національної Академії Наук України, до 2050 року чисельність населення України може скоротитися до 35 млн.

Щодо наркоманії, то картина також сумна. Хоча офіційних даних про цю проблему є небагато, дещо вдалося віднайти. У 2011 році відбулося дослідження серед українських підлітків віком 15-17 років. За результатами „Європейського опитування учнівської молоді щодо вживання алкоголю та наркотичних речовин“ (ESPAD) у 2011 році 25.4 відс. учнів мали досвід вживання наркотичних речовин. За оцінками експертів річна кількість смертей, пов'язаних з наркотиками, перевищує 10 тис. осіб.

Наведено вище сухі факти. Але за кожним з них стоїть жива людина. Стоїть трагедія її життя, трагедія конкретної сім'ї, родини. А коли цифри такі великі, то можна говорити про трагедію українського народу. Напевно, жоден алкоголік чи наркоман не мріяв ним стати. І на те, що людина стає такою, впливає багато факторів. Це інша тема до роздумів.

Сама людина не може вибратися з цієї біди, їй потрібна наша допомога. Американське суспільство, де активно роками діють товариства анонімних алкоголіків та наркоманів, де у кожному штаті є десятки реабілітаційних центрів, це давно зрозуміло. В Україні ситуація виглядає зовсім інакше. У нас залишився старий підхід до лікування залежності. Державна медицина просто очищує кров, а духовний світ, думання хворого залишається таким самим, і він повертається до вживання речовин, що змінюють свідомість. Родина з сорому приховує проблему, міліція і суди не посилають на реабілітацію, як це чинять у США чи інших країнах. Реабілітаційних центрів та працівників у нас мало. А ті, що є, провадять церкви або громадські

Молитва перед обідом у реабілітаційному центрі „Назарет“.

організації. Ні держава, ні страхові компанії не оплачують перебування у реабілітаційному центрі. Тому є люди, в яких немає можливостей пройти реабілітацію через відсутність грошей і які залишаються наодинці з проблемою.

Саме тому в 2004 році біля Дрогобича Українська Католицька Церква заснувала реабілітаційний центр „Назарет“ для uzалежених, де можуть проходити реабілітацію всі незалежно від релігійного чи соціального статусу. Я працюю в цьому центрі вже чотири роки, а від жовтня 2011 року є його директором.

Початки діяльності центру були важкі. Не було чіткої програми, бракувало спеціалістів, приміщення були непридатні для проживання. З Божою допомогою та завдяки підтримці доброчинців ми змогли відбудувати приміщення, працівники пройшли навчання. Я вже вдруге приїжджаю до Америки набиратися досвіду. Ще двоє наших працівників зараз закінчують дворічне навчання в Польщі. Маємо серед працівників і наших колишніх реабілітантів, які живуть тверезо вже кілька років. У нас проходили реабілітацію священники, лікарі та люди інших професій з вищою освітою, які втратили практично все, а зараз вони повернулися у суспільство і живуть тверезо.

На свято Переображення ми організуємо зустріч наших випускників. Цього року було 50 гостей. Деякі з них тверезі вже п'ять до сім років. Один священник після реабілітації служить зараз на сході України. Дехто після реабілітації вступив до університету вивчати психологію і готується до праці з uzалежними. Були і такі, які через uzалежнення кілька разів сиділи у в'язниці, а після „Назарету“ знайшли роботу і живуть тверезо.

Для тих, хто не має куди повертатися, ми створили спільноту „Наша хата“, де колишні uzалежені спільно живуть та працюють. Вони також допомагають іншим бездомним. Світлини з центру та короткий відеофільм можна побачити на сайті: <http://caritas-sde.org>. Я безпосередньо займаюся координацією праці консультантів, духівника та психологів, а також господарською частиною.

У центрі ми змушені займатися не лише навчанням, а й працею. Хлопці самі готують їжу, приби-

рають, доглядають худобу, коней, заготовляють дрова для опалення на зиму. Також вчимося тверезо відпочивати. Але найважливіше, чого має досягнути кожен наш реабілітант, – це духовне пробудження. Власне для цього стараємося створити всі умови. Починаючи рости духовно, uzалежені можуть тверезо оцінювати ситуацію. Вони об'єктивно дивляться на своє минуле, розуміючи, чому ситуація склалася так, а не інакше. Одним словом, у „Назареті“ ми допомагаємо людям розпізнати хворобу, зрозуміти її та навчитися з нею жити, радіючи кожним днем.

Досвід показав, що реабілітаційний центр „Назарет“ став переломним моментом у житті багатьох людей, і що алкоголік чи наркоман може одужати і віднайти себе та знову повернутися до нормального життя.

На жаль, в Україні є мало людей, які розуміють потребу і мають можливість допомогти такому служінню. Мало людей вірити в те, що uzалежені можуть змінитися, адже це замало є таких, які про це говорять.

Можливо, в Америці знайдуться люди, які розуміють потребу такої праці і будуть готові підтримати нас в час нашого становлення, адже ми живемо виключно з благодійних пожертв. Цим самим вони врятують життя тих, які потрапили у безвихідь, і шукають порятунку з алко- чи наркозалежності. Маємо багато плянів, але це потребує грошей. Окрім щоденних видатків, які необхідні для професійної допомоги, хочемо ще більше розвинути господарку, аби себе утримувати.

Нам можна допомогти, надсилаючи пожертви, які можна відтягти від податку, через Українську Католицьку Освітню Фундацію: UCEF, 2247 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622 з обов'язковою позначкою „Charitable donation for Nazareth“, або через Злучений Український Американський Допомоговий Комітет (ЗУАДК) на адресу: UUARC, 1206 Cottman Ave., Philadelphia, PA 19111 з обов'язковою позначкою „Charitable donation for Nazareth“. Також можна зі мною контактуватися через електронну пошту: ihorshved@gmail.com. Мій телефон в Україні: (380-67) 673-0469.

О. Ігор Швед – директор Всецерковного реабілітаційного центру „Назарет“ біля Дрогобича.

У США розпочалася еміграційна лотерія

2 жовтня США почали приймати електронні заявки на участь в еміграційній лотерії DV-2014 (Diversity Visa). Їх можна подавати до 3 листопада. Ознайомитися з умовами лотерії можна на сторінці Державного департаменту США в інтернеті, набравши DV-2014.

Рада Директорів Українського Інституту Америки
запрошує на виставку

ФОРМИ І МЕТАФОРИ ІІ

грузинсько-українського художника

ТІМО СВІРЕЛІ

ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ

п'ятниця, 19 жовтня 2012 року, від год. 6-ої до 8-ої веч.

Виставка триватиме до 11 листопада 2012 року
від вівторка до неділі, від 12-ої до 6-ої веч.

Ukrainian Institute of America
2 East 79th Street, New York, NY 10075
212-288-8660 · mail@ukrainianinstitute.org

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Церква св. Івана Хрестителя відсвяткувала свій золотий ювілей

Ксеня П'ясецька-Ференцевич

ГАНТЕР, Нью-Йорк. – Архиерейською Службою Божою і святковим бенкетом 2 вересня завершилося урочисте відзначення 50-річчя Української церкви св. Івана Хрестителя.

Вранці того дня перед входом до храму найстарша членка гантерської громади Ольга Кобзар традиційним хлібом і сіллю привітала Єпископа Стемфордського Української Католицької Церкви Павла Хомницького. Відтак Владика у співслуженні о. Івана Кащака, о. Степана Попка, о. Володимира Пісо і о. Василя Тивадара розпочав Святу Літургію, з прекрасним співом церковного хору, яким диригувала Христина Боднар-Шелдон.

Після Архиерейської Служби Божої присутні зішлись на святковий бенкет. Під великим і гарно прибраним шатром зібралося майже 400 осіб – духівники, парафіяни та приятелі громади – щоб за обі-

дом приємно поспікуватися і насолодитися цікавою та веселою мистецькою програмою.

Відкрив програму танцювальний ансамбль гантерських дітей під керівництвом Христі Макар, виконавши традиційний танець „Привіт“.

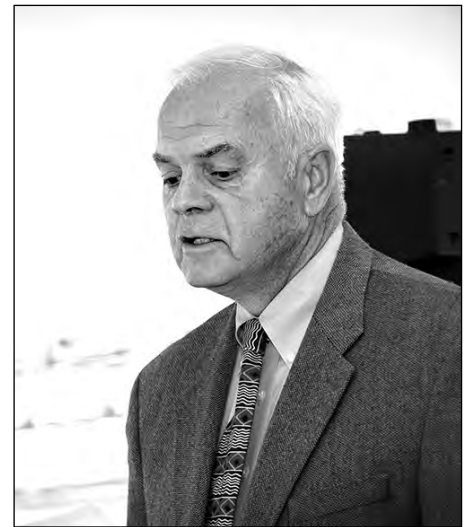
Головним промовцем був д-р Богдан Макаревич, син славного мецената св. п. д-ра Івана Макаревича, який подарував землю на церкву і завідував її будівлею. Д-р Б. Макаревич щиро і дотепно розповів про історію церкви і свою родину, створивши теплий, родинний настрій, який панував протягом усього того дня.

На концерті також виступали тріо „Рідна пісня“, діти-випускники літнього курсу співу при Центрі української культури під керівництвом Анни Бачинської, Наталка Соневицька – з оригінальними коломийками, абітурієнти Студії мистецького слова Тиміш Ганкевич, Адам Гапій, Софія Зелік і

Мелася Сербай виконали гуморески Едварда Козака. На закінчення о. С. Попко деклямував власний вірш, у якому весело і доречно була зображена наша гантерська громада.

Під час бенкету нагороджено Тоню Льорх признанням від Папи Бенедикта XVI за її довголітню віддану працю при парафії – як керівника церковного буфету. Від епархії теж отримали грамоти заслуги жінка довіря Богданна Титла, муж довіря Степан Коростіль і Олексій П'ясецький.

Мистецькою програмою провадив Іван Макар, організаторами бенкету були Мішель Геврик, Мотря Бейгер та Юстин Макаревич. Саме їхніми зусиллями та активною співпрацею з ними незліченних добровольців, наш ювілейний сезон, включно з цією завершальною імпрезою, був таким успішним. Докладніше про літні імпрези можна довідатися з інформацій та фотогра-

На ювілейному бенкеті промовляє д-р Богдан Макаревич.

фій на парафіяльному веб-сайті: UkrainianMountaintop.org. Організаційний комітет 50-ліття Церкви св. Івана Хрестителя у Гантері щиро подякував всім за співучасть у ювілейних святкуваннях.

„...А третій мовчки запалив свічу“

Ніна Василькевич

ДІТРОЙТ. – 30 серпня в Українському Культурному Центрі відбувся літературний вечір відомого українського письменника Володимира Шовкошитного, який презентував свою нову книжку прози „Кров – свята“.

Приїхав письменник на запрошення Громадського комітету як головний промовець у день відзначення 21-их роковин Незалежності Української держави. Це була особиста ініціатива Уляни Кушнір, яка знає В. Шовкошитного давно, ще з часів перших місяців чорнобильської трагедії. У. Кушнір тоді декілька разів відвідувала Чорнобиль, щоб привезти допомогу постраждалим людям від української діаспори США.

В. Шовкошитний працював на Чорнобильській атомній електростанції як один з ліквідаторів наслідків катастрофи, ініціював створення громадської організації „Союз Чорнобиля“, щоб допомагати хворим людям, зокрема дітям. Він привіз до США, штату Орегон, де в той час проживала У. Кушнір, сотні хворих дітей, котрі потребували оновлення кісткового мозку та іншої складної медичної допомоги, якої не могла дати медицина в Україні.

Від тих трагічних часів В. Шовкошитний став активним і в письменницькій, і в громадській праці. Він – один з засновників Народного Руху України, заступник голови Української Народної партії, народний депутат України першого скликання, активний учасник визвольних змагань 1989-1991 років, заступник голови Національної Спільки письменників України, автор збірок поезій, прози, публіцистики, наукових статей, кіносценаріїв та пісень.

В. Шовкошитний здобув чотири вищих освіти: геофізика-геолога, інженера-атомника, літератора і політолога. Народився 1956 року в селі Світанок Переяслав-Хмельницького району на Київщині. Подарунком долі була для нього Деклярація незалежності Украї-

Письменник Володимир Шовкошитний виступає на літературному вечір у Ворені. (Фото: Людмила Данилюк)

ни, ухвалена в 1990 році саме в день його народження, 16 липня. Він – батько чотирьох дітей, і розповідає, що не залишить їм ні заводів, ні фабрик, ні будинків, ні квартир у центрі Києва, або шалених грошей. Він хоче залишити їм найдорожче – своє чисте, незаплямоване ім'я.

На зустрічі в Українському культурному центрі письменник розповів, як прийшов у світ його історичний роман у двох книгах „Кров – свята“. Переважна більшість літературних героїв є прототипами тих людей, яких він зустрічав, які жили чи й тепер живуть поруч, чи десь в Україні або й за її межами. Нова книга – це дві початкові частини трилогії про вибір України і українців у жахитті воєн та голодоморів ХХ ст.

Книга перша – це доповнений варіант відомого роману „Хресна путь“, в якому письменник показав знекровлений Голодомором світ села Пологи. Долі героїв розходяться в часі і просторі, перетинаються з долями таких видатних людей, як Василь Стус. В одному з героїв на ім'я Тарас читач впізнає самого автора, який разом з групою національно свідомих людей ще за радянських часів подбав про перенесення праху поета та правозахисника В. Стуса в Україну, хоч це було нелегко зробити.

Друга книга діалогії, гостросюжетний роман „Білий кречет“, охо-

плює події 1937-1943 років на Поділлі, Волині й Галичині, війну тоталітарних імперій та боротьбу УПА з ними.

На літературному вечорі у Ворені В. Шовкошитний прочитав також кілька поезій з своїх збірок „Торкнутися небес“ та „Запали свічу“. Його вірші патріотичні, наповнені глибоким загальнолюдським змістом. Ось декілька рядків з вірша „Запали свічу“:

Один сказав: так темно навкруги!
Замовкніть всі! Я знаю достеменно –
В тій темряві повсюди вороги
Чатують нас! – і закопав знамено.
Другий шепнув: Будь проклята вона,
Оця п'їтьма! – й од страху оступився.
– Тут, мабуть, прірва, не сягнути дна!
Я далі не піду! – і зупинився.
А третій мовчки запалив свічу...

(Закінчення на стор. 15)

Наукове Товариство ім Шевченка в Америці

запрошує на
презентацію
кижки

д-р Лариси Залеської Онишкевич

Anthology of Modern Ukrainian Drama

Toronto: CIUS, 2012.

Ця антологія включає обширну статтю Лариси Онишкевич про модерну українську драму і англійські переклади 9 українських драм 20-го століття. До кожного твору подано інформацію про драматурга й аналітичну статтю про драму. (Ця англійська Антологія є паралельним томом до АНТОЛОГІЇ МОДЕРНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДРАМИ 1998).

У програмі братимуть участь:

- **д-р Лариса Залеська Онишкевич** - літературознавець. Спеціаліст драми; упорядник, редактор, співперекладач і автор вступних статей; автор численних досліджень про драму, збірки „Текст і Гра“ (2009, та редактор/упорядник двох антологій драми і збірки п'єс про Голодомор)

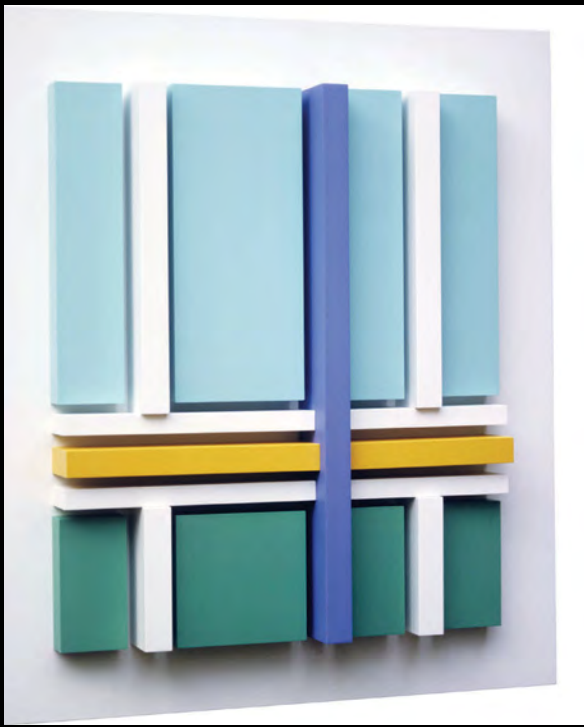
- **д-р Марко Стех** - Директор Видавництва Канадського Інституту Українських Студій; літературознавець, режисер, актор.

• **Уривки перекладів драм читатимуть:**
Лариса Кукрицька, Лариса Лавріненко, Марко Стех

Презентацію присвячено великому українському драматургові, **МИКОЛІ КУЛІШЕВІ**, у 120-ліття його народження, яке в ці осінні місяці відзначатимуть по цілі Україні.

У суботу, 13 жовтня 2012 року
о год. 5-ій по пол.

В будинку НТШ
63 Fourth Ave (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

Управа та Адміністрація
Українського Музею
мають шану запросити Вас на
відкриття виставки

21 жовтня 2012 р.
від 2-ої до 5-ої год. по полудні

**Рон
КОСТИНЮК**

Мистецтво як
аналог природи

Український Музей • 222 East 6th Street, New York, NY 10003
212.228.0110 • info@ukrainianmuseum.org • www.ukrainianmuseum.org
Виставку започатковано в Українському Інституті Модерного Мистецтва в Чикаго

ЩОДЕННИК: Сходження на гору Деналі на Алясці

16 червня при низькій температурі і шаленому вітрі двоє українців – Ігор Карабін та Ігор Дикий підкорили найвищу вершину Північної Америки в Кордильєрах, в одному з гірських хребтів Аляски – гору Деналі (Мак-Кінлі), що має висоту 6,194 метри. Вперше гора була подолана у 1913 році. Вона входить до складу альпіністського проєкту „Сім вершин“. Сходження забезпечували Антон Савосчик, Валерій Умнов, Судга Памідімукала та Стефан Сілінг. Нижче вміщено щоденник Ігоря Дикого (з деякими скороченнями).

4 червня

Приїхали автотом з Анкоріджу до маленького містечка Талкітна на Алясці. Суцільні маленькі дерев'яні готелі, купа туристів. У містечку є невелике летовище малих літаків, здатних сідати на сніг та льодовик.

На летовищі зустріли групу альпіністів-поляків, які побували на самій вершині. Було видно без слів, що вони там були: сильно потріскані губи нагадували суцільне міси-

(Продовження на стор. 11)

Ігор Карабін та Ігор Дикий на маршруті.

75-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ ТА БІБЛІОТЕКИ У СТЕМФОРДІ

СВЯТКОВИЙ БЕНКЕТ

в неділю, 28-го жовтня 2012 року
о 4-ій годині по полудні

Sheraton Stamford Hotel
700 East Main St
Stamford, CT 06901
www.sheratonstamford.com
(203) 358-8400

Почесний гість та доповідач
Преосвященний Владика Борис Гудзяк
В.О. Ректора Українського Католицького Університету,
Львів, Україна

Квитки: \$100.00 від особи

Ласкаво просимо придбати квитки або
скласти пожертву з нагоди Ювілею, надіславши чек до:

The Ukrainian Museum and Library of Stamford
161 Glenbrook Road
Stamford, CT 06902

Пожертви можна відраховувати від податків, згідно із законодавством.
Існує можливість надання спонсорської підтримки для Музею.

**ПРИЄДНАЙТЕСЯ ДО СВЯТКУВАННЯ 75-ГО ЮВІЛЕЮ НАЙСТАРШОЇ КУЛЬТУРНОЇ УСТАНОВИ
УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ!**

"Ле Шато" - Український Музей у Стемфорді.

Додаткова інформація
на веб-сторінці:
www.ukrainianmuseumlibrary.org
е-пошта: ukrmulrec@optonline.net
тел. (203) 323-8866

Оригінальний плакат на відкриття музею в 1937 році.

Сходження українців...

(Продовження зі стор. 10)

во, обличчя обвітрені, але очі щасливі. Вони по-братськи дали пухові рукавиці, дізнавшись про мою проблему з наплечником, який загубили при леті в турецькій авіокомпанії. А там було багато мого спорядження і одягу. Залишили нам купу невикористаних газових балонів, які дуже нам допомогли на горі, та деякі продукти, що залишились. Ігор організує, щоб нашим автом, яке ми брали у прокат, їх завезли до Анкоріджа. Заночували в малому готелі, попередньо зареєструвавшись в аерокомпанії сім'ї Шелдонів (компанія ця є сімейним бізнесом). Вони доставляють людей до базового табору на Деналі.

5 червня

Наступного дня зранку зареєструвалися в бюро Національного парку Деналі, де прослухали лекцію про те, що можна робити на маршруті, а що заборонено, які небезпеки існують і т. д.

Видали нам два пластикові туалети у вигляді зелених тубусів з набором пакетів до них. До обіду пакувалися і були готові вилітати в базовий табір. Однак, почався дощ... Довге очікування, переодягання по кілька разів, і нарешті виліт на двох літаках на льодовик. Під крилами літака простягається безконечне зелене море тайги та ріки, на берегах яких колись в часи золотої лихоманки гинули люди...

За хвилину часу з'явилися відрог гірської системи, і на обрії – вершина Деналі. Літак віртуозно оминав скельні піки і звивини льодяної ріки. За мить ми влетіли з зону хмар, з невеликими пробілами видимості. Стало ніяково, бо літак летів в каньйоні між скельними стінами... Летун вирішив повернутися в Талкітну, попередньо зв'язавшись з базовим табором, де в цю мить, виявляється, почалася завірюха.

Знову під крилами літака стало зелено від тайги. Навіть з'явилося сонечко. Ми знову на летовищі. І знов години очікування, переодягання. Раптом, коли всі вже максимально розслабилися і, певно, вже не вірили, що цього дня вилетимо на льодовик, пролунала команда швидко сідати в літаки. Знову ми в небі. Знову під нами тайга, сяючі дзеркала тайгових озер з болотами, кремезний лось, що мирно пасеться на болоті, льодовики...

Нарешті ми бачимо кольорові намети базового табору на льодовику Кахілтна на висоті 2,200 метрів над рівнем моря. Сідаємо і швидко вивантажуємо наші наплечники. Поглядами проводжаєм літак з групою альпіністів, які спустилися з вершини. Реєструємось в бюро табору, вибираємо з купи пластикових саней-волокуш кожен собі, які більше сподобались.

Сонце майже не ховалося, оскільки у цей час на Алясці полярний день. Вночі, щоправда, стає холодніше. Відчувається, що хапає мороз. Однак, це позитивно впливає на сніговий покрив, який в день на сонці розкисає і створює проблеми для руху, а зараз зробився твердий наст, по якому можна прекрасно пересуватися. Зрештою ми взяли на озброєння таку тактику руху: вихід не в день, а під вечір, коли сніг починає підмерзати.

Коли дійшли до табору-2, всі довколишні намети були в тиші, люди спали. Ми швидко розбили свої намети і полягали спати.

6 червня

Прокинулися ближче до обіду, від страшної задухи в наметі. Надворі була сонячна погода, без окулярів неможливо виходити з намету. Готуємо сніданок, який швидше вже нагадає обід. Ігор хоче перекинути сніг з малого казанка в трішки більший і небережно голою долонею хапається за його дно, вважаючи, що воно холодне. Те, що я побачив, вірніше, спочатку почув – ливинний рев з намету, а за ним назовні викинутий казанок, що з шипінням приземлився в сніг. І величезні міхури на пальцях лівої руки Ігоря. Він швидко намагається захвати руку в сніг. Я дістаю мазь і вкриваю уражені ділянки.

(Продовження в наступному числі)

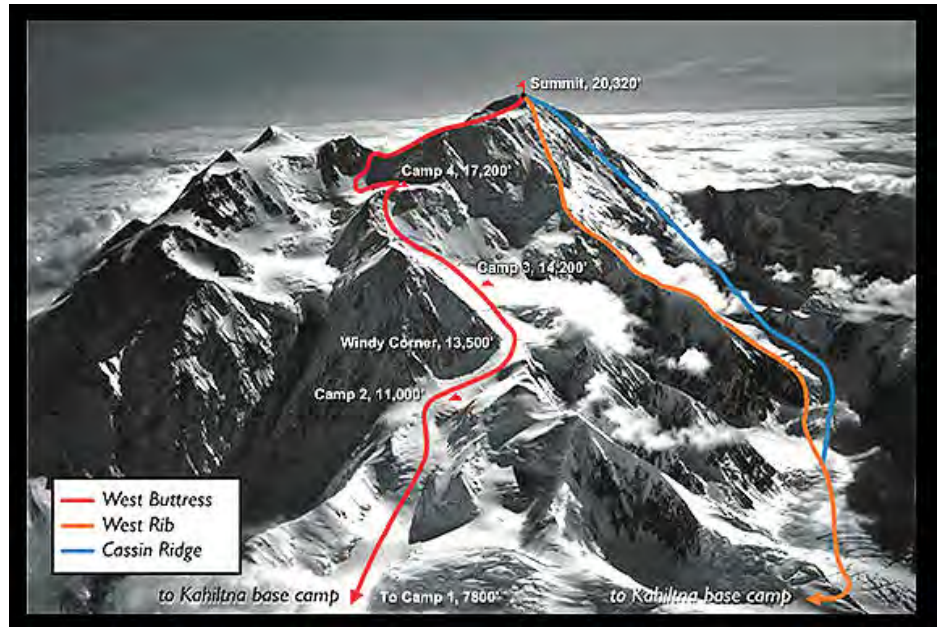

Схема сходження на гору Деналі.

Halloween Weekend at Soyuzivka!

Oct. 26-28

Friday 9pm
Trembita Bar
 featuring **EMCK**

Saturday
Breakfast
 8 - 9 :30 am
Light Lunch
 12-30 – 1:30 pm
Children's program
Crafts 1:30 to 3:30 pm
Masquerade Parade
 4:30 pm
Mad Scientist Show
 5 to 6 pm • \$5/person
Haunted Hay Ride
 6 pm last ride at 9 pm
Dinner Buffet
 Sat. 6-8 pm • \$19.95++
Scary Beef Wellington
Slithery Salmon ala Snake
Ghoulish Pasta Primavera
For smaller appetites- \$7.95++
Chicken in Blood Parmigiana

Sunday
Breakfast 8 - 9 :30 am

Reserve Today
 Soyuzivka@aol.com
 or call 845-626-5641 ext 140

Saturday 9:30pm
Costume Zabava
 featuring **Svitanok**
 \$10 All Guests
 Prizes for Great Costumes

Soyuzivka

Heritage Center

216 Foordmore Rd
 Kerhonkson NY 12446
 845-626-5641 • soyuzivka@aol.com
 www.soyuzivka.com

ПОСТАТІ

Перелогі Йосипа Гошуляка

Володимир Грабовський

„Та був у нім завдаток сил багатий, і огник ним засвічений не згас, а розгорівсь, щоб всіх нас ogrівати“, – цими словами з юнацького („парубоцького періоду“, за визначенням Агата Кримського) сонету Івана Франка, розпочну оповідь про відому в Україні і в діяспорі особистість – Йосипа Гошуляка. Усе в цих рядках співзвучне творчому кредо Й. Гошуляка, крім одного: у поета вжито минулий час („був“), а Й. Гошуляк перебуває серед нас, хоч нині вже в поважному віці (готується зустріти 7 жовтня своє 90-річчя), продовжуючи нас зігрівати „огником“ свого розуму, серця й душі.

Небайдухи до мистецтва, до суспільного буття, зокрема в багатьох містах США, де свого часу йому доводилося виступати, і в Торонто, де він мешкає вже багато років, пам'ятають віхи його життя, наповнені різними – і драматичними, і надхненно радісно-просвітленими – сторінками. Сільський хлопчик з Тернопілля, який шукав своєї стежки, вибираючи між релігією та музикою, врешті вийшов на широкий шлях служіння українській культурі.

Насьогодні Й. Гошуляк – не тільки яскравий бас-баритон світового засягу, що в недалекому минулому щиро дивував численних слухачів, а й автор унікальних книг – спогадів „Його не цурайтесь“ („Каменяр“, Львів, 1995), нотного збірника „Пісні, думи та романси з репертуару Йосипа Гошуляка“ („Джура“, Тернопіль, 1999). Ці видання викликали відповідний резонанс серед мистецьких кіл України.

Поглиблюючи тему про видання, пов'язані з широким полем діяльності співака, зазначу, що надійним помічником у непростій справі утривалення в друкованому слові його роздумів, тривоги і надій упродовж останніх 20 років є його дружина Марта Онуфрив. Хочеться теж згадати унікальний мистецький фотоальбом „Йосип Гошуляк: миті життя“ („Джура“, Тернопіль, 2002), автором-упорядником якого є М. Онуфрив.

Найновіший шедевр (чомусь боїмося цього чужинецького слова, що означає найвищу межу досконалості та визнання) – книга „Орав свій переліг. Йосип Гошуляк: від маминої пісні до вершин вокалістики“. Упорядником 910-сторінкового (окрім того, 80 сторінок ілюстрацій) ошатного, з чудовою поліграфією видання, теж стала М. Онуфрив. Ця книга вийшла друком у Видавничому домі „Киево-Могилянська академія“. На мою думку, це є безпосереднім продовженням попередніх видань Й. Гошуляка та про нього, опублікованих у 1990-их роках в Україні.

Нова книга складається з 11 неоднорідних, різножанрових розділів. Власне, це й робить її цікавою для найширшої аудиторії – від студентської молоді, науковців до звичайних аматорів, здатних поцінувати красне слово. Тому й віднесена вона до документально-епістолярного жанру.

Розпочинається книга тривожно-болісною статтею Й. Гошуляка „Рятуймо українську музичну культуру!“. Такий зачин книги видається більш ніж логічним: у глибокому засиллі світової масової культури лише висока класика і фольклор здатні засвідчити перед світом гуманізм та етичні засади рідного мистецтва. Треба розуміти правильно: ніхто не є заскорузлими противником масової культури, але ж потрібно знати міру, як це робиться в цивілізованому світі.

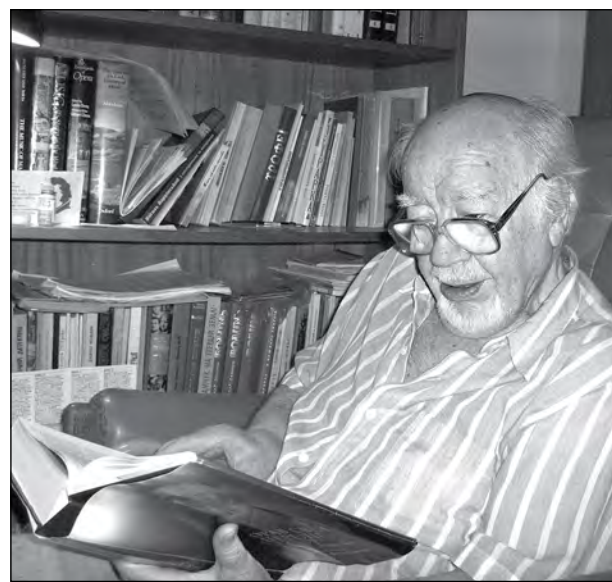
Й. Гошуляк – майстер співу, в репертуарі якого близько 30 міжнародних оперних партій, безліч оперних арій і камерних творів світового засягу, сотні сольоспівів українських композиторів і народних пісень, дум, козацьких і чумацьких пісень – має право закликати своїх колег-мистців на підтримку вартісної музики!

Оригінальний виклад книжки спостерігається в назвах розділів „У світі музики“, „У творчому зростанні“, „У відлунні слави“, „У променах приязни“, „З-під авторського пера“, „Дружне багатоголосся“. Хоча потрібно було б розпочати перелік матеріалів від ґрунтового (54 сторінки вступного нариса М. Онуфрив „До мистецтва крізь призму людських відносин“, в якому піднято потужний пласт української культури).

Не втримаюсь від тієї спокуси, щоб по-доброму не позаздрити славному співакові – скільки в нього було друзів, приятелів, однодумців! Як тут не назвати бодай декого з них – Григорій Нудьга, Ігор Качуровський, Улас Самчук, Ярослав Розумний, Юрій Лавріненко, Йосиф Гірняк, Ростислав Василенко та багато інших. Без перебільшення, це – цвіт української нації, об'єднаний музою Й. Гошуляка.

Відома журналістка-публіцист, громадський діяч М. Онуфрив має чималий досвід редакторської праці і не цурається, власне, літературної діяльності. Вона вклала величезну працю в книгу „Орав свій переліг“: сотні статей, розвідок, рецензій, споминів, репортажів, світлин, тисячі імен укладено в певній пропорції й послідовності, енциклопедичні відомості про авторів, багатотисячний іменний показник.

Працюючи навесні цього року у Києві над остаточним варіантом книги, яка готувалась вже декілька років, М. Онуфрив досягнула ще

Йосип Гошуляк

одну річ. А саме: виконані й записані Й. Гошуляком на платівки й аудіокасети вершинні зразки вокальної музики – арії з опер і монолози, сольоспівів українських та закордонних композиторів – були оновлені, реставровані й зразково підготовлені у формі сучасних електронних носіїв.

У результаті меломани отримали альбом „У поклони Кобзареві“, що складається з трьох дисків, укладених тематично: „І воспою знову“ (сольоспівів на слова Тараса Шевченка), „Басові арії та монолози“ (твори європейських і українських композиторів) та „Надію в серці привітаю“ (українські музичні твори, здебільшого на поезію Т. Шевченка). Цей музичний альбом присвячено 200-річчю від дня народження Т. Шевченка.

У травні цього року відбулася низка презентацій книги „Орав свій переліг“ в Києві, Тернополі, Чорткові, селі Палашівка, Стрию, Дрогобичі, Львові. Маючи можливість брати безпосередню участь у деяких з цих мистецьких заходів, засвідчую: вони відбувалися дуже успішно й надзвичайно цікаво, викликали подив і захоплення. Присутні отримали в подарунок книгу та альбом, які вже знайшли відповідне місце в наукових і мистецьких бібліотеках ряду міст. Недавно книга „Орав свій переліг“ брала участь у Міжнародному книжковому ярмарку, який відбувся у Львові.

Володимир Грабовський – музикознавець, член правління Національної спілки композиторів України, викладач Дрогобицького музичного училища ім. Василя Барвінського, голова Дрогобицького відділення Національної спілки композиторів України.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Крайова Управа
Організації Оборони Лемківщини

повідомляє

що з непередбачених обставин

XXIX-ий Крайовий З'їзд ООЛ

запланований на 10 листопада 2012 року

НЕ ВІДБУДЕТЬСЯ

Крайовий З'їзд **відбудеться** у 2013 році,
про що повідомимо своєчасно.

Зеновій Галькович
Голова КУ ООЛ

Вісті ЗУАДК-у

ДО УВАГИ КАНДИДАТІВ
НА АМЕРИКАНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО

Інформаційне бюро ЗУАДК-у влаштує курс американського громадянства, який почнеться 5 жовтня і триватиме до 7 грудня 2012 року.

Лекції відбуватимуться по п'ятницях, від години 7-ої до 9-ої вечора, один раз в тиждень у приміщенні Злученого Українського Американського Допомогового Комітету при 1206 Cottman Ave. у Філадельфії.

Курс безкоштовний. Реєстрація -25 дол. (включає підручник, 100 питань і відповідей, 2 CD's і інші потрібні матеріали).

Реєстрація відбудеться в п'ятницю 5 жовтня 2012 р. від 7-ї до 9-ї год. вечора в приміщенні ЗУАДК-у.

Можна зголошуватися вже тепер на число 215-728-1630 від понеділка до п'ятниці в годинах від 9:30 рано до 2:30 по-полудні.

Кандидати на американське громадянство, які мешкають поза Філадельфією в США, можуть одержати пакет згаданого курсу виславши чек на 30 дол. (із зазначенням **citizenship**) на адресу:

United Ukrainian American Relief Committee (UUARC)
1206 Cottman Avenue, Philadelphia, PA 19111.

НОВИНИ НАУКИ

Україна на тлі міжвоєнної Європи

МЮНХЕН, Німеччина. – 1–3 липня у приміщенні Українського Вільного Університету (УВУ) відбулася міжнародна наукова конференція „Україна на історіографічній мапі міжвоєнної Європи“. Серед її організаторів, крім УВУ, були Східноєвропейський інститут ім. В'ячеслава Липинського (Філадельфія), Центр досліджень історії України ім. Петра Яцика (Канадський інститут українських студій Альбертського університету), Український науковий інститут Гарвардського університету, Інститут історії України Національної Академії Наук України та відділ історії Східно- та Південно-Східної Європи Історичного семінару (Мюнхенський університет ім. Людвіга-Максиміліана).

В межах конференції було проведено шість тематичних секцій. 1 липня тон обговоренню задав проф. Андреас Капелер у вступній доповіді „Що таке Україна? Що таке Європа? Що таке історіографічна мапа?“, порушивши низку важливих питань: які території слід розуміти під міжвоєнною Україною? Кого вважати українським істориком? Хто були емігранти з України? Де проводилися українознавчі дослідження? Який був зв'язок з неукраїнськими вченими? Окрему увагу проф. А. Капелер присвятив змістові історичної праці у міжвоєнний час, зокрема: що можна вважати українознавчими студіями? Які історичні школи існували на еміграції? Яким чином історіографічна ситуація у країнах розселення впливала на їхні дослідження? Чи мала на них вплив радянська історіографія? Які специфічні теми розроблялися істориками-емігрантами? Як політична ситуація в міжвоєнній Європі позначилася на історіографічному процесі?

Відповіді на ці та багато інших питань, підкреслив доповідач, допомогли б визначити місце України на історіографічній мапі Європи.

2 липня секцію „Переосмислення революції“ відкрив проф. Марк фон Гаген доповіддю „Павло Христюк: спроба постколоніального переосмислення його історії української революції“, в якій розповів про долю П. Христюка, його повернення в радянську Україну та його концепцію історії української революції.

Проф. Владислав Верстюк у доповіді „Рефлексії міжвоєнної української еміграційної історіографії на поразку визвольних змагань“ зосередився переважно на візіях української революції Михайла Грушевського, Володимира Винниченка та В'ячеслава Липинського, чії пояснення використовувалися не лише в академічній полеміці, а й у політичній боротьбі між різними групами еміграції і були реанімовані в незалежній Україні. Цю ж думку про історичні праці як інструмент політичної боротьби розвинув Олег Павлишин у доповіді „Соборницька ідея в дискурсі еміграційної історіографії української революції“, вказавши на заангажованість авторів в історичних подіях.

Наступну секцію, „Історики державної школи“, відкрив проф. Зенон Когут доповіддю „Біографія

Петра Дорошенка у викладі Дмитра Дорошенка“, в якій подав історію написання Д. Дорошенком книги про свого відомого предка та оповів про обставини виявлення та публікації у 1985 році. Доповідач також зробив її порівняння з монографією польського вченого Яна Пердені про П. Дорошенка, що, подібно до книги Д. Дорошенка, була опублікована через багато років по смерті автора.

Проф. Франко Сисин у доповіді „Михайло Грушевський та В'ячеслав Липинський в історичних дебатах“ виклав суперечливі візії на добу гетьмана Богдана Хмельницького двох визначних українських істориків та наголосив на винятковому значенні для української історичної думки та загальнополітичного дискурсу книги В. Липинського „Україна на переломі“. Доповідач звернув увагу, що зазвичай про В. Липинського говорять як про історика державницького напрямку, недооцінюючи його трактування нації та народу, як і намагання підважити традиційну польську історичну схему.

Третю секцію, „Люди та інституції центрально- та західноєвропейської еміграції“, розпочав Вадим Адагуров доповіддю „Конструювання Ільком Борщак митологічного образу сприйняття України у Франції у XVII–XIX ст.“. На підставі перевірки архівних джерел дослідник виявив різні типи фальсифікації, до яких часто вдавався І. Борщак, і які, на жаль, увійшли до сучасної української історіографії.

У доповіді „Життя та діяльність Степана Рудницького у Відні та Празі у 1921–1926 роках“ проф. Гвідо Гаусман висвітлив еміграційну діяльність відомого географа в контексті європейської наукової думки і зробив висновок, що саме виключення С. Рудницького з німецько-австрійського наукового середовища спричинило його

Під час засідання однієї з секцій наукової конференції (зліва): Марк фон Гаген, Владислав Верстюк і Олег Павлишин.

повернення в радянську Україну.

У доповіді Тетяни Боряк „Український історичний кабінет і феномен Празького архіву“ ішлося про праці Аркадія Животка та очолюваної ним архівної установи – Українського історичного кабінету.

Проф. Микола Шафовал у доповіді „Український науковий інститут у Берліні та історія як наука“ проаналізував діяльність цієї еміграційної інституції та розглянув її праці на історичну тематику, зазначивши, що в міжвоєнний період наукові установи часто симпатизували політичним організаціям і рухам (в даному випадку інститут стояв на близьких до монархічно-консервативної думки ідеологічних позиціях).

3 липня секцію „Вдома і на еміграції: українська історіографія в міжвоєнній Польщі“ відкрив проф. Леонід Зашкільняк доповіддю „Українська історіографія у міжвоєнній Польщі: шляхи легітимації національної історії“. Він зазначив, що, попри постійне напруження в стосунках українського політикуму й громадськості з польською владою, українські історики зумі-

ли використати наявні можливості для збагачення української національної історичної думки.

Андрій Портнов у доповіді „Писання української історії на еміграції. До проблеми різноманітності персональних стратегій у міжвоєнній Польщі“ говорив про персональні стратегії істориків-емігрантів, можливості їхньої „академічної асиміляції“ та залежність кар'єри від політичних переваг, контактів з неукраїнськими середовищами та тематики публікацій.

У доповіді проф. Ярослава Грицака „Школа Буяка та її український вимір“ висвітлено ставлення Францішка Буяка до українців та українського питання та показано, що в ній був представлений весь політичний спектр тодішньої Польщі, а сама школа мала виразно багатонаціональний характер.

Проф. Міхаель Мозер у доповіді „Ми та інші: історія української літературної мови Івана Огієнка з перспективи аналізу дискурсу“ представив ретельну аналіз мови

(Закінчення на стор. 15)

EARN MORE WITH UNA

ENSURE YOUR FAMILY'S FUTURE NOW!

Long Term Annuity Rates

3%*

4%*

5%*

5 year**

7 year**

9 year**

*All annuity rates are subject to change. Not available in all states. **Guaranteed first year rate.

Contact us: 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
888-538-2833 • Fax: 973-292-0900
www.UkrainianNationalAssociation.org
facebook.com/UkrainianNationalAssociation

- There are no administrative, sales, or maintenance fees
- 10% free withdrawal
- Only a \$1,000 minimum premium is required
- Surrender charges are waived during the following conditions:
 - Policy held until end of term
 - Terminal illness
 - Nursing home confinement
 - Catastrophic medical expenses

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Українські екслібриси Георгія Малакова

Дмитро Малаков

Стрімкий поступ електронних засобів інформації потроху відсуває в минуле книгу та мистецтво книги. Але 50 років тому, коли книги стали ще одним радянським дефіцитом, потяг до них надзвичайно зріс. Виникли всесоюзне та республіканські товариства книголюбів. Водночас відродилось мистецтво книжкового знаку – екслібрису (Ex libris – з книжок) та захоплення ліноритом як масовим, легко тиражованим

авторською рукою видом графіки. Один за одним створювались клуби екслібрисистів. Тема стала модною й популярною серед інтелектуалів-шістдесятників.

У ті часи Заслужений художник України Георгій Малаков (1928-1979) теж створив десятки екслібрисів для друзів, рідних та просто шанувальників цього виду графіки. Мистецтвознавці відзначали глибоку індивідуальність, властиву творчості цього художника, довершеність і ясність композиції, вмиле використання контрастів чорного і білого кольорів, особливу яскравість, „сріблястість“ гравюр у поєднанні з високою естетикою та художнім

смаком. Г. Малаков ніколи не робив екслібрис як знак, що лише свідчить про особисту власність господаря книги, але як вираз доброзичливого ставлення до власника того чи іншого знака – для друга, приятеля, однодумця. Тобто, виключно адресно, особистісно.

Гранична ясність, лаконізм, добрий гумор, асоціативна щедрість та широта творчої фантазії – ось головне, що цінують знавці у книжкових знаках Г. Малакова. Справді, нічого зайвого, нічого випадкового, ніяких „туманних“ штрихів. Все обумовлене, крім чисто композиційних міркувань, симпатіями художника, знанням уподобань власни-

ка, вільним злетом думки. І звичайно ж, чудовим володінням технікою малюнку і гравюри, величезною любов'ю, власне, до рисування й малювання.

Серед різноманітних тем у творчому доробку художника однією з улюблених була україніка. Це мало особливе сприйняття у, повторимо, 1960-ті роки. Тоді навіть слова суто українського звучання й написання сприймалися в творчих колах з особливим почуттям.

Таким був один з перших книжкових знаків, виконаних Г. Малаковим 1963 року для друга, українського письменника-фантаста Олеся Бердника. Навіть напис „Ся книга“ з „нарбутівським“ „N“ у композиції з двома профілями „він-вона“ мав багатозначну символічність, ґрунтуючись на творчих уподобаннях мрійника та свідомого українця, чій книжки теж оформлював Г. Малаков.

(Закінчення на стор. 15)

Екслібрис Георгія Писаренка.

Екслібрис Олеся Бердника.

Екслібрис Андрія В'юника.

Екслібрис Михайла Жовтобрюха.

Чарівна родинна виставка українського мистецтва

Олена Морозевич

ДЕНВЕР, Кольорадо. – У містечку Віт-Рідж, що є начебто продовженням Денверу в Скелястих горах Кольорадо, вже декілька десятиків років проживає родина Фіглюсів – Марія з Чайковських, з Ігорем та Одаркою. Протягом життя в цьому містечку вони здобули у мистецьких колах громадськості славу видатних художників. Своїм обдаруванням вони також ознайомили небайдужих людей з Україною, її культурою та, частково, історією.

Їхнім великим досягненням стали красуні-писанки. Ця родина з природи обдарована любов'ю до при-

роди, образотворчого, керамічного, різьбярського мистецтва, ручних робіт та української вишивки. У їхній хаті можна побачити всю цю красу.

Марія та Одарка є довгорічними активними членками 38-го Відділу Союзу Українок Америки, беруть участь у діях містечка, часто влаштовують виставки у музеях, бібліотеках, школах. Вони також беруть жваву участь в діяльності церкви та громади.

В Віт-Ріджі нещодавно спорудили дуже гарний будинок для любителів спорту, який надається до влаштування виставок. Родина Фіглюсів погодилась підготувати на початку

березня, саме у Великодньому часі, виставку писанок.

У першій вітрині було виставлено канделябр, що нагадує безлисту плакучу вербу чи берізку або заморожений водограй. На ньому – всячі писанки пташиного роду. Це новинка, привезена з України. Вони не схожі на традиційні. Такі писанки посідали перше місце у великодньому кошику, на святковому столі.

Наші прапращури розмальовували яєчка, а в ті часи це був примітивний візерунок – на свято відродження весни. Від християнських часів, зі святом Христового Воскресіння, тобто також відродження життя, писанка вдягнулась у нові християнські шати і своєю красою підкорює світ. Всяча писанка, помимо свого модерного застосування, не втрачає своєї краси, створює цікавий образ, наче коштовні ювелірні прикраси.

Під першою полицю, рядочком на підставках, виструнчились писанки, що колись були яйцями від маленьких пташат до великих струсячих. В цій же вітрині були розкладені керамічні музиканти, готові розвеселити людей. Довкола писанки начебто вслухані в народну музику керамічних музик. Між ними полита цукровою помадкою, посипана цукровим мачком на вишій серветці – малесенька бабка, оточена

віночком писанок.

Друга вітрина мала дещо інший характер. На верхній полиці стояв глиняний посуд: куманець і великий полумисок, а обіч – велика глиняна „писанка“. Всі розмальовані рослинними візерунками. Були також пояснювальні написи до найчастіше виконуваних символів на писанках, а також пояснення процесу писання писанок.

Четверта вітрина не мала полицок. У ній – манекен у жіночому одязі, рясно вишиваній буковинській сорочці з рослинним взором. Внизу стояв маленький кошичок на вишиваній серветці, а в ньому – малесенька пасочка, прикрашена традиційними великодніми мотивами, на пасочці – свічка, прикрашена віночком писанок, готова до освячення.

З правого боку – гарно виконані українські державні символи, вгорі – блакитне українське небо, а під голубим небом – хвилюючі лани зрілої золотої пшениці. Прекрасні барви, як і прекрасна українська земля! Під українськими символами були подані найважливіші відомості про країну. Ще нижче – мапа Європи з позначеними кордонами України. Обіч великоднього кошичка, наче притулена до нього, була книга-альбом „Україна й українці“, видана в Австралії. Цією вітриною закінчувалася виставка, що тривала від початку березня до червня.

Українці Кольорадо пишуться досягненнями родини Фіглюсів. Вони творять не для своєї слави, а для поширення серед американського суспільства відомостей про Україну та її культурні надбання.

Частина виставки у Віт-Ріджі, Кольорадо.

25 років Павла Гуньки на оперних сценах

(До ювілейного концерту в Манчестері)

о. Євген Небесняк

МАНЧЕСТЕР, Англія. – Кожна людина у своєму житті відзначає, інколи дуже урочисто, деякі події, які в особливий спосіб позначили її життєвий шлях. При цьому вона нерідко бажає поділитись своєю радістю з іншими. Так вчинив і Павло Гунька, найвідоміший в українській вокальному всесвіті бас-баритон, який відзначав цього 2012 року 25-річчя своєї діяльності на сценах оперних театрів всього світу, зігравши різні ролі, написані для його голосу.

П. Гунька народився у Великобританії, в Ковентрі, де після середніх студій навчався модерних мов, водночас слухаючи лекції на факультеті юридичних наук. Все ж посада юриста його не вабила, й тому він, за намовою маєстра Ярослава Бабуняка, тодіш-

нього диригента чоловічого хору „Гомін“, почав співати у тому хорі. Після студій у музичному коледжі „Royal Northern“ в Манчестері розпочав свою оперну кар'єру в Оперній компанії в Базелі, Швейцарія.

Що є суттєвим для української музики: співак став і залишається донині промотором розвитку так званого „Ukrainian Art Song Project“ (Проект українських класичних сольоспівів), заснованого ним в 2004 році. Мета проекту – розшукати, записати й режисувати майже 1,000 пісень 26 українських класичних композиторів і цю програму завершити до 2020 року.

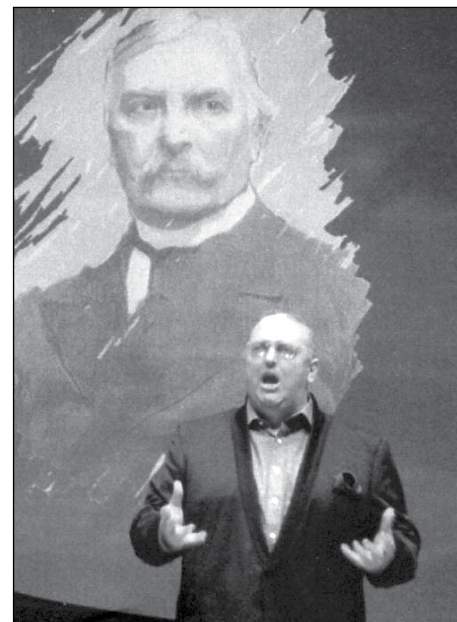
30 червня року наш ювілят виступив у концертній залі музичного коледжу „Royal Northern“ в Манчестері, яку заповнило багато представників української громади, між ними й члени мішаного хору „Булава“, засно-

ваного П. Гунькою. Співак виконав під акомпанямент піаніста Родеріка Баранда 12 пісень з циклу „Любов поета“ Миколи Лисенка (1842-1912).

Друга частина концерту складалася з 16 німецьких поезій Гайнриха Гайне. П. Гунька співав їх бездоганною німецькою мовою, показуючи неабияку майстерність у вияві різних почуттів, укладених в ліриці великого поета.

Третя частина складалася з ряду пісень на тему природи („Човен“ Євгена Гребінки), долі („Понад полем іде“ Тараса Шевченка), філософії („В ясну ніч“ Олександра Кониського), історії („Безмежне поле“ Івана Франка) та любові („Місяцю-князю!“; також І. Франка).

Вечір вів рідний брат ювілята Стефан, з яким П. Гунька проспівав, на закінчення концерту, дві пісні. Глядачам перед концертом

Павло Гунька під час ювілейного концерту в Манчестері, Англія. (Фото: Євген Небесняк)

роздали книжечку-програмку, де поруч українських та німецьких класичних сольоспівів був англійський переклад.

Українські екслібриси...

(Закінчення зі стор. 14)

Цікаво й дотепно виконано екслібрис для художника Володимира Юрчишина – весела амазонка з яблуком сидить на відомій глиняній іграшці „свищик-коник“, а довкола „розкидано“ український народний посуд – куманець, глечики, баранця (1965).

З особливою любов'ю створено цікавий знак для українського письменника Дмитра Гринька. Тут є дорідна гоголівська Солоха, вдягнена в один лише очіпок, яка сидить за „чорною книжкою“. Ясна річ, чорний кіт третьою біля міщанської відьминої ніжки, і мудра сова вместилася на круглому плечі, а свічка горить у штофі з темного гутнього скла, і серденько в рижках рогача, і молодий місяць за шибкою обрамованого рушником віконця. А просунуте кризь куманець гусяче перо символізує рід занять власника цього знака (1972).

Для книжкового знака філолога проф. Михайла Жовтобрюха художник зобразив фасад знаменитої архітектурної пам'ятки у стилі українського модерну, створеної Василем Кричевським, — краєзнавчого музею в Полтаві (1976).

Мистецтвознавець Андрій В'юнник отримав від Г. Малакова у дарунок екслібрис з подружжям симпатичних земляків у національному вбранні, на тлі рідної хати та з книгою (1977).

Одним з найскладніших за композиційним задумом став книжковий знак, створений для відомого вченого в галузі проблем міцності матеріалів академіка Георгія Писаренка. Тут художникові довелося передати багато елементів і реальних, і символічних, подаючи їх за змістом та, як годиться, за умовами жанру, незважаючи на розміри, — отож Г. Малаков з властивою йому винахідливістю надзвичайно цікаво розв'язав досить складне завдання. Насичуючи поле зображення атрибутами українського народного побуту, художник показав і власника знака у вигляді кременезного коваля, який, граючись, ламає та згинає підкови біля ковадла, а самі літери „ЕХ“ скомпоновано з тієї ж підкови і хрестика. Полум'я з ковальського горна заплелось в стрічки однієї з бандуристок, що утворили

миле серцю тріо виконавиць народних пісень; на неодмінному стосі книжок з'явився орнаментований каламар з пером – ознаки і авторства багатьох наукових праць вченого, і натяк на походження прізвища, що бере початок справді від славетних писарів Війська Запорізького. На другому пляні височить чудова київська пам'ятка архітектури, видатна споруда і з точки зору теорії міцності — Велика дзвіниця Лаври: адже саме на терені Києво-Печерського заповідника починався шлях керованого вченим інституту. А портрет великого основоположника теорії міцності Галілео Галілея вміщено, за українським звичаєм, під рушником, закріпленим, між іншим, на бойовій арматурі козацькій – рушниці, шаблі, люльці і порохівниці, та не забуто й славу похідну баклажку, орнаментовану, втім, багатозначно під газову турбінку (1970).

Для художника-графіка Георгія Якутовича було задумано створити знак, сюжетно побудований на широко тоді відомій його гравюрі „Аркан“ (1960), що стала своєрідним взірцем досягнень у техніці лінориту. Але Г. Малаков, вірний собі, не пішов шляхом копіювання вдалого твору колеги й друга, а подав його натяком, з іншого ракурсу, надаючи сюжетові власного бачення і, водночас, з дещо іншим забарвленням, точно адресуючи екслібрис. Відтак славетний гуцульський танок закручував коло танцюристів стрімким обертотом, і один з персонажів ще й задержуватися глянув угору, ніби запрошуючи приєднатися до веселого гурту. І смерічки хитнуло від того танку, і гуцульський топірець теж підстрибнув у центрі кола.

Майже закінченим (лишався текст) був і екслібрис для друга й однокурсника художника-графіка Олександра Губарева: красуня в чобітках і пухнастій шапці заграє з вусатим козарлюгою, ховаючись за величезною палітрою (1965 р).

Ось такою була україніка в книжкових знаках Г. Малакова дотепною й майстерною, з любов'ю виконаною – справді в душі тепер уже історичного явища, що зветься „шістдесятництвом“.

Дмитро Малаков – старший науковий співробітник Музею історії Києва.

Україна на тлі...

(Закінчення зі стор. 13)

цієї популярної праці в контексті творення вченим образів „ми“ та „інші“.

У секції „Діалог понад границями“ Оксана Юркова у доповіді „Вшановуючи Патріярха: реакція на смерть Михайла Грушевського поза межами радянської України“ акцентувала увагу на кількох рівнях вшанування визначного історика, зокрема на некрологах, газетних повідомленнях та масових громадських заходах.

Доповідь проф. Сергія Плохія „Схід та Захід разом: українські

історики та початок Другої світової війни“ була присвячена взаємодії вчених у 1939-1941 роках, зокрема галицьких та київських науковців, що стала можливою після „золотого вересня“ 1939 року.

Завершилася конференція круглим столом „Бальянс української історіографії між війнами“. Учені відзначили, що, попри плідну дискусію, багато питань не вдалося обговорити, причому прогалини залишаються як на фактологічному, так і на теоретичному рівнях, і це заохочує до подальших студій. Матеріали конференції готуються до публікації.

Канадський інститут українських студій

...А третій мовчки...

(Закінчення зі стор. 9)

Людина високої національної свідомості і шляхетності, В. Шовкошитний в даний час кандидує у депутати Верховної Ради України від Української Народної партії. Учасники зустрічі побажали йому виграти вибори, стати депу-

татом і внести в новообрану Верховну Раду свіжий струмінь служіння незалежній Українській державі.

Багато присутніх на вечорі, зацікавлених творчістю В. Шовкошитного, могли придбати його книгу „Кров – свята“ і, на згадку про цю зустріч, отримати автограф письменника.

Ворен, Мишиген

**2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973)538-3899**

INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanald@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

МОРЕМ - АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуйтеся нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії,
- Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктивні пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

\$100 - \$8	\$500 - \$12	\$900 - \$20
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20
\$300 - \$12	\$700 - \$17	\$1500 - \$37.50
\$400 - \$12	\$800 - \$17	\$2000 - \$50

Маємо ліцензію на пересилку доларів. Також пересилаємо в інші країни.

* Додаткова оплата за доставку. Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний“ з каталога **вміст пакунка:**

борошно - 20 ф., гречка - 10 ф., олія - 1 гальон, тушонка - 3 ф., саямі - 3 ф., родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф., кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки. Ціна \$99 за 51 ф.

1-888-ПАКУНОК (725-8665)

Top four reasons to sign on to Bill Pay with Self Reliance New York*

- 1. E-statements**
- 2. No check to write**
- 3. No envelopes to lick**
- 4. No stamps to stick**

Just a click!

www.selfreliancenewyork.org

SELF RELIANCE NEW YORK **Federal Credit Union**

A full service financial institution serving the Ukrainian American community since 1951.

MAIN OFFICE: 108 Second Avenue New York, NY 10003 Phone: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

KERHONKSON:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636

UNIONDALE:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: 516-565-2393
Fax: 516-565-2097

ASTORIA:

32-01 31st Ave
Astoria, NY 11106
Tel: 718-626-0506
Fax: 718-626-0458

LINDENHURST:

225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by the full faith and credit of the United States government,

NCUA

the National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency.

* Member must maintain a share draft (checking) account at Self Reliance (NY) FCU.

Інтенсивні Курси Англійської Мови

Всі рівні володіння мовою • Англійська мова для підприємництва
Вдосконалення вміння писати і читати • Підготування до іспиту TOEFL
Повний вибір курсів Apple iMac Photoshop та Office for Mac
"English through the Arts" - Центр Діяльності

Spanish-American Institute

служить міжнародним студентам на Times Square від 1955 р.

215 West 43 Street, Times Square, NY 10036

Тел.: 212-840-7111 • Факс: 212-719-5922

Info@sai2000.org • www.sai2000.org

SKYPE: StudentClub • www.FaceBook.com/StudentClub

*This school is authorized under Federal Law to enroll non-immigrant alien students.
Registered by the Department of Education of the State of New York.*

LVIV EXPRESS PARCEL SERVICES

1111 East Elizabeth Ave. (908) 925-0717
Linden, New Jersey 07036

PACKAGES TO UKRAINE

BELOUSSIA • RUSSIA • POLAND • ESTONIA • LATVIA • LITHUANIA • SLOVAKIA

МОРЕМ	ЛІТАКОМ	ДОЛЯРИ	ЕЛЕКТРОНІКА
мінімум 10 фунтів	2-3 тижні мін. 10 фунтів	Пересилка і доставка	220 V

15 років в бізнесі чесно і добросовісної праці.
Полагоджуємо митні справи.

У зв'язку з розширенням компанія пошукує аґентів до співпраці.
Доставляємо пакки до України, Білорусі, Росії, Польщі, Естонії, Литви, Латвії, Словачії.

Підбираємо пакки з дому безкоштовно.
Пересилка пачок через UPS для клієнтів з інших штатів.

Call Toll Free 1-800-965-7262

Certificate of Deposit & IRA Special

Спеціальні вищі відсотки на
Депозитні Сертифікати та Пенсійні Рахунки

2.00% *APY | 5 yr. term

0.55% *APY | 9 mo. term

APY=Annual Percentage Yield. \$500 minimum opening deposit. UFCU reserves the right to discontinue or modify this offer at any time. Rates subject to change without notice. Rates may change as determined by the Board of Directors, however the interest rate and APY are fixed for Certificate of Deposit and IRA Certificates and will be in effect for the term of the account. Penalties for early withdrawal. Fees could reduce earnings in the account. The APY is based on an assumption that interest/dividends will remain on deposit until maturity. To open an account, you're required to establish membership by opening a Share Savings Account with a required \$50 minimum deposit.

UKRAINIAN **УКРАЇНСЬКА** www.rufcu.org
FEDERAL CREDIT UNION ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА 877-968-7828

MAIN OFFICE | 824 E. Ridge Rd | Rochester, NY 14621 | 585.544.9518 | fax 585.338.2980
BRANCH ALBANY, NY SACRAMENTO, CA SYRACUSE, NY BOSTON, MA PORTLAND, OR
OFFICES 518.266.0791 916.721.1188 315.471.4074 781.493.6733 503.774.1444

Federally insured by NCUA
EQUAL HOUSING LENDER

Федеральна Кредитова Кооператива СУМА

Це найкраще місце для
збереження ваших ощадностей!

Інтернет: www.sumafcu.org

Увімкніть Мобільний Банкінг!

Де б Ви не знаходились, у будь-який зручний час за допомогою мобільного пристрою і послуги «Мобільний банкінг» від Кредитівки СУМА контролюйте стан своїх рахунків найзручнішим для Вас способом: через Мобільний Вебсайт, SMS-Банкінг або Мобільні Програми:

МОБІЛЬНИЙ ВЕБСАЙТ

З мобільного пристрою відвідайте <https://www.airteller.com/sumafcu>, щоб отримати доступ до свого рахунку через Інтернет: інформацію про баланс та транзакції, заплатити рахунки через систему Bill Pay, оплатити позики (включно з кредитною картою SUMA VISA) та перерахувати гроші між рахунками.*

*Щоб налаштувати мобільний доступ, відвідайте спочатку свій звичайний Інтернет Банкінг - <https://www.netteller.com/sumafcu> - та зайдіть у вкладку Options, потім Mobile Settings, а потім Web Mobile Settings.

SMS-БАНКІНГ

Надсилайте SMS на короткий номер 89549 для швидкого отримання інформації про баланс та транзакції на своїх рахунках. Це найшвидший спосіб отримати відповідь на запит про стан свого рахунку.*

* Опис команд-запитів та підключення до послуги знаходяться за адресою <https://www.netteller.com/sumafcu>; зайдіть у вкладку Options, потім Mobile Settings, а потім Text Mobile Settings.

МОБІЛЬНІ ПРОГРАМИ

Завантажте безкоштовну програму SUMA FCU для iPhone® або Android™. Інтуїтивна навігація надає швидкий, розширений та адаптований до Вашого пристрою мобільний доступ.*

* Мобільна програма доступна тільки вже зареєстрованим користувачам Інтернет Банкінгу. Щоб налаштувати мобільний доступ, відвідайте спочатку свій звичайний Інтернет Банкінг - <https://www.netteller.com/sumafcu> - та зайдіть у вкладку Options, потім Mobile Settings, а потім Web Mobile Settings. Послуга Bill Pay доступна у мобільній програмі тільки попередньо зареєстрованим користувачам Bill Pay через Інтернет Банкінг.

Головне Бюро

125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA

E-mail: memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі

301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936

E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрінг Валі

16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

E-mail: springvalley@sumafcu.org

Філія в Стамфордді

39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

E-mail: stamford@sumafcu.org

Філія в Нью-Гейвен

555 George St.
New Haven, CT 06511
Tel: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

E-mail: newhaven@sumafcu.org

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

У глибокому смутку ділимося болючою вісткою, що з волі Всевишнього в неділю, 30 вересня 2012 року, на 47-му році життя відійшла у вічність наша найдорожча ДОНЬКА І СЕСТРА.

св. п.

Лариса-Галина Певна

народжена в Нью-Йорку
д-р генетичних наук – дослідник
член Наукового Товариства ім. Шевченка
пластунка

Панахида відбудеться в п'ятницю 5 жовтня 2012 року, о годині 7:30 вечора в похоронному заведенні Петра Яреми в Нью-Йорку.

Похоронні відправи – в суботу 6 жовтня 2012 року, о годині 9:30 ранку в Українській католицькій церкві св. Юра в Нью-Йорку та на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

мама – Христина
сестра – Оленка
брат – Тарас з дружиною Марією
численна родина і друзі в Америці та в Україні

Вічна їй пам'ять!

Родина просить замість квітів складати пожертви на Український Католицький Університет у Львові.

Пожертви висилати на адресу:

Ukrainian Catholic Education Foundation (UCEF)
Attn. Marta Kolomayets
2247 West Chicago Avenue
Chicago, IL 60622

На чеках просимо зазначити, що пожертва призначена на Larysa Pevny fund.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями та знайомими, що 17 вересня 2012 року відійшов у вічність на 88-му році життя наш дорогий Брат і Вуйко

св. п.

Роман Куціль

народжений 10 червня 1924 року в Мостиськах, Україна
Суспільно-громадський і політичний діяч в Рочестері, Н.Й.

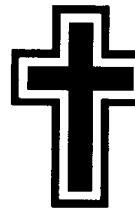
Похоронні відправи відбулися в суботу, 22 вересня 2012 року в Українській католицькій церкві св. Йосафата в Рочестері, Н.Й., а відтак на цвинтарі св. Гробу в Рочестері, Н.Й.

У глибокому смутку:

сестра - Ірена Капко з чоловіком Романом в Австралії
племінник - Роман Левицький з дружиною Олею та сином Лукашем
племінниця - Богданна Ковальчук з мужем др. Романом і дітьми Олесем і Марусею
племінник - Роман Куціль з дружиною Джан і дітьми Романом і Андрієм
племінниця - Люба Дінгер з мужем Ронном і дітьми Христею, Ронном, Стефаном і Памелою, та їхні родини
племінник - Александер Капко в Австралії
племінниця - Оленка Джеймс з мужем Робертом і донькою Танею в Австралії

Ближча і дальша родина в Америці, Австралії та в Україні.

Вічна йому пам'ять!

З великим болем і сумом сповіщаємо все наше членство та українську громадськість, що на 69 році життя, в четвер, 20 вересня 2012 року, в м. Оттава (Канада), відійшов у вічність

Славної пам'яті Олег Кандиба

Народився 30 липня 1944 року в місті Прага (Чехія), син славетного Олега Кандиби – Ольжича, закатованого гестапо в концентраційному таборі Саксенгаузен. Покійний Олег Кандиба разом з матір'ю Катериною (Калиною) з дому Білецьких виїхав з Праги перед приходом Червоної Армії і опинився в Західній Німеччині. В 1949 році Олег з матір'ю емігрував до Канади, спершу до міста Вінніпег, відтак до Торонта. Згодом Олег переїхав на постійне проживання до міста Оттава (столиці Канади). Після закінчення студій він працював як інженер технолог в одному з Канадських підприємств.

Брав активну участь в Організації Пласт, в якій був діяльним виховником молоді та як комендант пластових таборів. В 1971 році з групою пластунів в тому числі з Павлом Дорожинським він був учасником Ювілейної Міжнародної Пластової зустрічі в Австралії.

Після утворення Об'єднання Українських Націоналістів (державників) Олег Кандиба відразу прилучився до Організації в якій був обраний заступником голови Центрального проводу ОУН(д). Водночас був головою ОУН(д) на Канаду.

Часто відвідував Україну і постійно цікавився всіма процесами, які проходили в Україні. Коли українська громадськість за кордоном і в Україні, в тому числі і наша організація, відзначували 100-річчя з дня народження Олега Кандиби – Ольжича, до Києва з Канади прибув його син Олег Кандиба. В колишньому будинку Української Центральної Ради ОУН(д) влаштувала вечір присвячений цьому ювілею, якому з головною доповіддю виступав Олег Кандиба. В той сам час, як і раніше, він з членами нашої організації відвідав Житомир, місто народження його батька Олега Кандиби – Ольжича. В Житомирі виступав в університеті імені Франка з доповіддю, відвідував середню школу в Пущі Водиці (Київ), якій присвоєно ім'я його батька Ольжича. А також виступав і давав інтерв'ю по телебаченню, радіо і пресі.

Відійшов від нас наш близький друг, справжній патріот, який постійно жив Україною. Втрата дуже велика як для родини так для нашої організації як і для всієї української спільноти.

Нехай буде йому вічна пам'ять!

Об'єднання Українських Націоналістів (державників)
Молодіжне Крило ОУН(д)

Українське Жіноче Об'єднання імені Ольги Басараб та Олени Теліги
Українська Стрілецька Громада в Україні
Фундація імені Євгена Коновальця та Андрія Мельника

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

LYTWIN & LYTWIN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

ЗМІНА АДРЕСИ

Свобода
 The Ukrainian Weekly

Ім'я і прізвище:

Число телефону:

Число Відділу (якщо член УНС):

СТАРА Адреса:

НОВА Адреса:

На зміну адреси проситься долучити \$1.00 Зміна триває 1-2 тижні

Шановні читачі!

Висилаючи до „Свободи“ спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

Редакція

Ділимося сумною вісткою з родиною і приятелями в Америці й Україні що 4 вересня 2012 року, у Charleston, SC, помер наш дорогий Брат

**св. п.
архітект
Ярослав Ю. Бурбело**

нар. у 1921 році в Сокалі, Галичина

У глибокому смутку:

дружина - Варвара

сестра - Надія Йовик з родиною

брат - д-р Мирослав Бурбело з родиною

Поминальні Служби Божі відбудуться в Церкві свв. Петра і Павла в Сокалі і в Церкві св. Юра у Львові.

Вічна Йому пам'ять!

Просимо ласкаво згадати Покійного у своїх молитвах.

Ділимося сумною вісткою що 9 серпня 2012 року відійшла у вічність на 89-му році життя наша дорога і незабутня Мама, Бабця, Тета і Кузинка

**св. п.
Катерина Вальчук
з дому Лучечко**

У смутку залишилися:

син - Юрко з дружиною Любою і діти Наталя Білак з чоловіком Доналдом та Данило

син - Орест з дружиною Христею та діти Юліанна і Катруся

племінник - Роман Мазяк з дружиною Уляною і родиною

кузин - Іван Лучечко з дружиною Ярославою і родиною та ближча і дальша родина в Америці й Україні.

Похоронні відправи відбулися 13 серпня 2012 року в Українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж., а опісля на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна їй пам'ять!

У 20-ту річницю смерти мужа св. п. Константина Бішка та у 10-ту річницю смерти сина св. п. Петра Бішка з жалем повідомляю, що упокоївся в Бозі син

**св. п.
Орест Бішко**

19 липня, на 69-тому році життя після короткої недуги.

Просить о молитви.

Софія Лазурко Бішко з родиною.

Ділимося сумною вісткою, що 2 вересня 2012 р., проживши 90 років, відійшов у вічність наш найдорожчий БАТЬКО, ДІДУСЬ і ТЕСТЬ

**св. п.
ПЕТРО ДМИТРОВИЧ КОСЕНКО**

нар. 18 липня 1922 р. у м. Долинська, Кіровоградська Область, Чоловік пок. Дарії Костко.

Український патріот, поет – автор чисельних сонет і інших поезій, дописувач до українських часописів, член Спілки Письменників України від 1992 р., довголітній член Української православної церкви св. Покрови в Рочестері, Н.Й., секретар УАК Ради відділу Рочестер, член УНР. Ціле життя працював для української справи.

У глибокому смутку залишені:

донька Елізавета Федорів і чоловік д-р Вячеслав Федорів

син д-р Олександр Косенко і дружина Галя Косенко

внуки д-р Наталка Федорів

д-р Василь Федорів

Богдан Косенко

Олег Косенко

Микола Косенко

племінники Едвард Костко з родиною

Олег Костко з родиною

ближча і дальша родина в Америці і Україні

Панахида була відправлена 7 вересня 2012 року у Paul W. Harris Funeral Home, Rochester, N.Y.

Похоронні відправи відбулися 8 вересня в Українській православної церкві св. Покрови в Рочестері, а відтак на Прирічному цвинтарі -- Riverside Cemetery.

Замість квітів можна складати пожертви на Будівельний фонд Української православної церкви св. Покрови: St. Mary the Protectress Ukrainian Orthodox Church Building Fund, 3176 St. Paul Blvd., Rochester, N.Y. 14617.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою що 22 вересня 2012 року упокоївся в Бозі наш найдорожчий Муж, Батько і Дідо

**св. п.
Михайло Лучків**

нар. 29 січня 1926 року у Дорожеві, Україна.

У глибокому смутку залишилися:

дружина - Романа

син - Стах з дружиною Катериною

донька: - Даруся з чоловіком Едуардом

внуки: - Рубен, Михайло, Міша Роз, Лукян

Вічна Йому пам'ять!

У десяту невимовно сумну і болючу річницю відходу у Вічність нашого найдорожчого і незабутнього Мужа, Батька, Дідуса, Дядька і Швагра

**св. п.
Василя Васильовича Євтушенка**

який упокоївся в Бозі 24 жовтня 2002 року, будуть відправлені поминальні Святі Літургії і Панахиди в неділю, 21 жовтня 2012 року в Українських Православних Церквах:

- в Свято Володимирский Катедрі у Філядельфії
- в Церкві св. Івана на Фльориді.

Вічна Йому пам'ять!

Про молитви за спокій душі Покійного просять дружина Раїса з родиною

Oblast Memorials

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В НУ/НІ/СТ/РА
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

ОКСАНА СТАНЬКО
Ліцензований продавець
Страховання Життя
OKSANA STANKO
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

32 Peachtree Rd.
Basking Ridge, NJ 07920
Tel.: 908-872-2192; email: stankouna@optimum.net

**ЕВГЕН
ОСЦІСЛАВСЬКИЙ**
2-ий Заступник президента
Професійний продавець
забезпечення УНС
Ukrainian National Assn., Inc.

5 Stable Lane, Flemington, NJ 08822
Tel/ Fax: 908-7822-5451
e-mail: eugenemaria@comcast.net

Пошукуємо жінку по догляду за 3-річним хлопчиком у Bayside, NY. Українська мова обов'язкова. Властне авто бажане. Два дні на тиждень - у середу і четвер. дні праці збільшаться в грудні. Тел. 646-763-0045.

НОРТ ПОРТ, ФЛОРІДА
Дім до винайму на час вакації.
3 спальні, 2 1/2 лазнички, повністю
мебльований з усіма вигодами та ба-
сейном. Ціна \$2000 на місяць; \$1500 на
місяць, якщо більше 6-ти місяців. Тел.
917-579-5635 або romansor@msn.com.
Фото за запитом.

DNIPRO LLC.

• Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
• Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
• Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ 645 W. 1st Ave. Tel.: (908) 241-2190 (888) 336-4776	CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave Tel.: (973) 916-1543	PHILADELPHIA, PA 1916 Welsh Rd., Unit 3 Tel.: (215) 969-4986 (215) 728-6040
---	---	---

Розшукуємо родину та знайомих отця Сільвестра Вояковського, колишнього пароха в селі Богданівка, Підволочиського району Тернопільської обл., який помер там же у 1939 році. Його дружина Євгенія Вояковська з роду Ліщинських; старша дочка Марія Вояковська була дружиною М. Грушевського; син Микола Вояковський був до війни парохом в с. Трач, Львівської обл.; про молодшу дочку Володимиру Вояковську невідомо нічого. Родину або знайомих о. Вояковського розшукують мешканці с. Богданівка, які доглядають могилу отця. Всю знайдену Вами інформацію, або безпосередньо від родини чи знайомих просимо надіслати на адресу: **Україна, Тернопільська обл., м. Чортків, вул. Незалежності, 39, кв. 16, Капуста Надії Степанівні. Тел.: 001-380-3552-32670.**

Реклама в „Свободі“ – ключ до успішного бізнесу!

Куплю картини старих українських мистців до своєї приватної колекції. Оплата за домовленістю.
Тел.: 312-206-8476
Михайло

**ФУНДАЦІЯ
УКРАЇНСЬКОГО
ВІЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ
ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!

Ukrainian Free University
Foundation, Inc.
P. O. Box 1028, New York, NY 10276

Д-р Леся Зборовська Голуб
лікар психолог для дітей, молоді і дорослих

лікування страху, депресії, проблем спілкування і поведінки

622-624 Valley Rd., Suite 6A
Upper Montclair, NJ 07043
Tel.: (973) 655-9472 Н. Дж. ліцензія S1003562

ARKA

Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.

89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

ЮРІЙ Б. КОРДУБА
Адвокат
Emphasis on Real Estate, Wills,
Trusts and Elder Law

Ward Witty Drive, P.O.Box 249, Montville, NJ 07045
Hours by Appointment! Tel. (973) 335-4555

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972
Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 40-літнім досвідом!
973-574-8800
Fax: 973-574-8887
e-mail: computopr@aol.com

Selfreliance
Ukrainian American Federal Credit Union

Станьте домовласником – з допомогою „Самопоміч“

Позички на хати від *2.95%

Позичка може бути наперед ухвалена - безкоштовно!

Самопоміч
Українсько-Американська Федеральна Кредитова Спілка

Selfreliance.com

2332 W. Chicago Ave. Chicago IL 773-328-7500
5000 N. Cumberland Ave. Chicago IL 773-589-0077
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine IL 847-359-5911

300 E. Army Trail, Bloomingdale IL 630-307-0079
8410 W. 131st Street, Palos Park IL 815-923-1912

734 Sandford Ave. Newark NJ 973-373-7839
558 Summit Ave. Jersey City NJ 201-795-4061
60-C N. Jefferson Rd. Whippany NJ 973-887-2776

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

Full Financial Services **STAR** **PLUS** **Allpoint** **Cirrus**

Пропозиція стосується односторонніх хат і помешканевих будинків не більше 4-ох квартир, в одному з котрих живе власник. *На день 9/25/2012: ставка на 5-тирічна балун позику з 40-річною амортизацією і 20% передплатою є 2.95% річна процентна ставка (APR) є 3.2408%. Місячні оплати на позичку суму \$100,000 мортгеджу вносять \$355.11 із кіцевою оплатою "балун" в сумі \$93,299.61 після 5-ти років. Місячна оплата не включає зобов'язуючу оплату за податки (property taxes) і страхування; дійсна сума оплати буде вища, якщо взяти під увагу податок і страхування. Для дійсних та нових членів у визначених місцевостях. Термін пропозиції обмежений. Вимагається оцінка фінансової спроможності. Умови можуть змінюватися без попередження. За найновішою інформацією – телефонуйте до нас на безкоштовному № 1-888-222-8571.